

ÅRSRAPPORT 2015

HOVED- OG NØGLETAL MIDDELFART SPAREKASSE

Beløb i 1.000 kr.

	2015	2014	2013	2012	2011
Netto rente- og gebyrindtægter	421.520	371.991	332.387	305.444	319.199
Kursreguleringer	6.901	9.852	30.270	40.511	6.837
Udgifter til personale og administration	296.266	254.985	235.687	222.074	222.199
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	92.706	73.103	109.794	116.996	89.283
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	-3.882	29.715	21.643	17.146	-13.188
Årets resultat	4.557	67.315	27.502	9.618	-1.950
Udlån	4.295.267	4.338.716	3.964.074	3.765.456	3.683.476
Egenkapital	906.954	853.543	727.855	641.699	600.872
Aktiver i alt	7.366.066	6.642.607	5.438.100	6.066.748	5.890.878
Kapitalprocent	14,4	14,7	14,3	17,3	17,2
Kernekapitalprocent	13,9	14,2	13,8	14,0	12,8
Egenkapitalforrentning før skat	0,9	9,2	3,3	2,0	1,0
Egenkapitalforrentning efter skat	0,5	8,8	4,0	1,5	-0,3
Indtjening pr. omkostningskrone	1,0	1,2	1,1	1,0	1,0
Renterisiko	1,4	0,6	0,4	0,6	0,3
Valutaposition	6,0	7,4	7,3	2,7	75,2
Valutarisiko	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Udlån i forhold til indlån	75,1	87,5	95,3	88,7	86,3
Udlån i forhold til egenkapital	4,7	5,1	5,4	5,9	6,1
Årets udlånsvækst	-1,0	9,5	5,3	2,2	-0,3
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	192,8	140,7	139,6	176,4	232,4
Summen af store engagementer	10,3	35,7	35,2	74,4	12,3
Årets nedskrivningsprocent	1,5	1,3	2,1	2,4	1,8
Afkastningsgrad	0,1	1,0	0,5	0,2	0,0

10 MÅLEPUNKTER STATUS PR. 31. DECEMBER 2015

1: 61.391 KUNDER (31.12.2015) PR. 31.12.2012: 46.969 MÅL 2015: > 60.000 	6: NR. 2 (2015) Danmarks Bedste Arbejdspladser® 2012: NR. 7 MÅL 2015: TOP 5
2: 1,3 (31.12.2015) Basisindtægter pr. omkostningskrone PR. 31.12.2012: 1,0 MÅL 2015: > 1,5 	7: 100 % (2015) "Det er et godt sted at arbejde" 2012: 97 % MÅL 2015: > 95 %
3: 5,5 PROCENTPOINT (31.12.2015) Solvensoverdækning PR. 31.12.2012: 7 PROCENTPOINT MÅL 2015: > 4 PROCENTPOINT 	8: 6.194.997 KR. (2015) Engagement i lokalsamfundet 2012: 5.932.906 KR. / 27% MÅL 2015: > 5 MIO. KR. / 20 %
4: NR. 1 (2015) Nr. 1 i kundetilfredshed 2012: NR. 3 MÅL 2015: TOP 3 	9: 1,5 % (31.12.2015) Nedskrivningsprocent PR. 31.12.2012: 2,4 % MÅL 2015: < 1 %
5: 58,4 % (2015) Anbefalingsvillighed (net promotor score) 2012: 50 % MÅL 2015: > 50 % 	10: 7,5 MIO. KR. (31.12.2015) Resultat før skat PR. 31.12.2012: 9,6 MIO. KR. MÅL 2015: > 75 MIO. KR.

INDHOLD

Hoved- og nøgletal i Middelfart Sparekasse.....	2
Status på målepunkter	3
Indholdsfortegnelse.....	4
Forord	5
Om Middelfart Sparekasse.....	6
Ledelsen i Middelfart Sparekasse.....	8
Ledelsespåtegning.....	10
Intern Revisions erklæringer.....	12
Den uafhængige revisors erklæringer	14
Ledelsesberetning	16
God selskabsledelse	24
Samfundsansvar med flere bundlinjer	38
Årsregnskab	52
Noter.....	56

FORORD

Velkommen til Middelfart Sparekasses årsrapport 2015. Denne rapport er udarbejdet, så du nemt kan få indsigt i tallene og tankerne bag vores forretning.

Du finder de væsentligste nøgletal allerede i omslaget og den større finansielle afrapportering på de følgende sider.

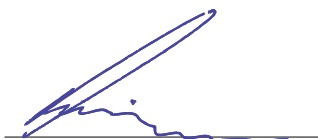
Vil du vide mere om Middelfart Sparekasse, kan du altid finde os på www.midspar.dk.

Vi ønsker dig god læselyst!

Med venlig hilsen

Allan Buch
Bestyrelsesformand

Martin Nørholm Baltser
Adm. direktør

OM MIDDELFART SPAREKASSE

Vores berettigelse som pengeinstitut er, at vores kunder har tillid til os og til, at vi kan levere et langsigtet og stabilt fundament for deres økonomi. I erkendelse heraf er vores vision: 'Bedst til kunder'. 'Bedst til kunder' bliver udlevet af alle medarbejderne, og vores kunder skal mærke det i form af konkret adfærd. Budskabet er, at Sparekassen først bliver bedst til kunder, når kunderne siger det.

Sådan er vi!

Sådan er vi! er det, du som kunde og samarbejdspartner kan forvente, når du møder os i Middelfart Sparekasse:

- Vi er ordentlige og åbne overfor vores omgivelser
- Vi indgår forretninger, der skaber værdi for dig og Sparekassen
- Vi mødes i øjenhøjde
- Vi er Sparekassen, og det er vi stolte af.

Historie

Middelfart Sparekasse blev grundlagt i 1853 af Foreningen til trængende Haandværkeres og andres Understøttelse i Middelfart. Sparekassen

var tænkt som en sparekasse til fælles bedste, og i den forstand lever sparekassetanken videre – om end den har fået nye klæder her mere end 160 år senere.

Fra at være en lille, lokal spare-

kasse så Middelfart Sparekasse sin chance og sprang over Lillebælt til resten af Trekantområdet i 1990. Sparekassen troede på, at Trekantområdet var det rigtige sted at vokse. Det viste sig at holde stik. Først fik Fredericia en afdeling, i 1992 fulgte Kolding og Vejle efter. I 2013 kom Aarhus, Esbjerg, Odense Erhverv samt pensions- og formueaf-

delingen i Roskilde til. I 2014 en afdeling i Hørning syd for Århus og i 2015 en afdeling i Svendborg. I dag har Sparekassen 18 afdelinger.

Samfundsansvar siden 1853

I Middelfart Sparekasse er samfundsansvar integreret i virksomhedens strategi og forretningsaktiviteter. Det at tage samfundsansvar er - og har altid været - en del af dét, som giver Sparekassen berettigelse. Middelfart Sparekasses samfundsmæssige engagement kan føres helt tilbage til Sparekassens grundlæggelse i 1853. Allerede dengang var Sparekassens grundfilosofi, at beslutninger skulle være til gavn for forretningen og samtidig bidrage til samfundet. Og det er netop dét, som samfundsansvar drejer sig om.

Middelfart Sparekasse i vækst

Middelfart Sparekasse har oplevet en flot fremgang de seneste år. Vi mærker en stor efterspørgsel efter den måde, vi driver pengeinstitut på, og en nettokundetilgang på ca. 5.000 kunder i 2015 til nu over 61.000 kunder må betegnes som yderst positivt. Ikke mindst set i lyset af, at langt de fleste kunder er kommet til os på opfordring fra eksisterende. Vi gør da også alt, hvad vi kan i vores daglige virke for at pleje og fastholde vores gode ry ved at behandle vores kunder godt. At sørge for at de er tilfredse og dermed anbefaler os til andre, er den bedste markedsføring, vi kan tænke os.

Vi er overbeviste om, at der mere end nogensinde er brug for et pengeinstitut, hvor der er plads til alle. Vi vil være en sparekasse for alle - både dem, der kommer til kassen og dem, der benytter digitale services.

*Budskabet er, at Sparekassen
først bliver bedst til kunder,
når kunderne siger det.*

Middelfart Sparekasse
Havnegade 21
5500 Middelfart

CVR: 24 74 48 17

Stiftet: 1853

Hjemsted: Middelfart

Telefon: 64 22 22 22

Internet: www.midspar.dk

LEDELSEN I MIDDELFART SPAREKASSE

MIDDELFART SPAREKASSE ER EN SELVEJENDE INSTITUTION

REPRÆSENTANTSKAB

Valgkreds 1

Middelfart, Strib og Odense

Poul Andersen
Allan Buch
Jacob Elkjær
Birgitte Aa. Kibenich
Gitte Hein
Lars Jeppe Jeppesen
Steen F. Kjær
Jens Backer Mogensen
Søren Illum Nielsen
Henning Zederkof
Ole Olsen
Jan Melgaard
Birthe Vorsum
Bo Smith

Valgkreds 2

Fredericia

Tommy Dueholm
Bjarne Wette
Kenny Bruun Olsen
Ole Nikolajsen

Valgkreds 3

Vejle, Vinding, Ødsted

Marlene Jørgensen
Hans Erik Pedersen
Jan Andersen
Hans Boesen
Kurt Espesen
Inge Hvilsted
Bo Skouby Rosendahl

Valgkreds 4

Uldum, Hedensted og Horsens

Jørgen Andersen
Dorte Sundall
Søren Moss Rasmussen
Peter Skov
Bo Hviid Hansen
Jørgen L. Poulsen

Valgkreds 5

Kolding

Laila Bro
Finn Lund Clausen
Charlotte Szocska
Niels Anker Michaelsen

BESTYRELSE

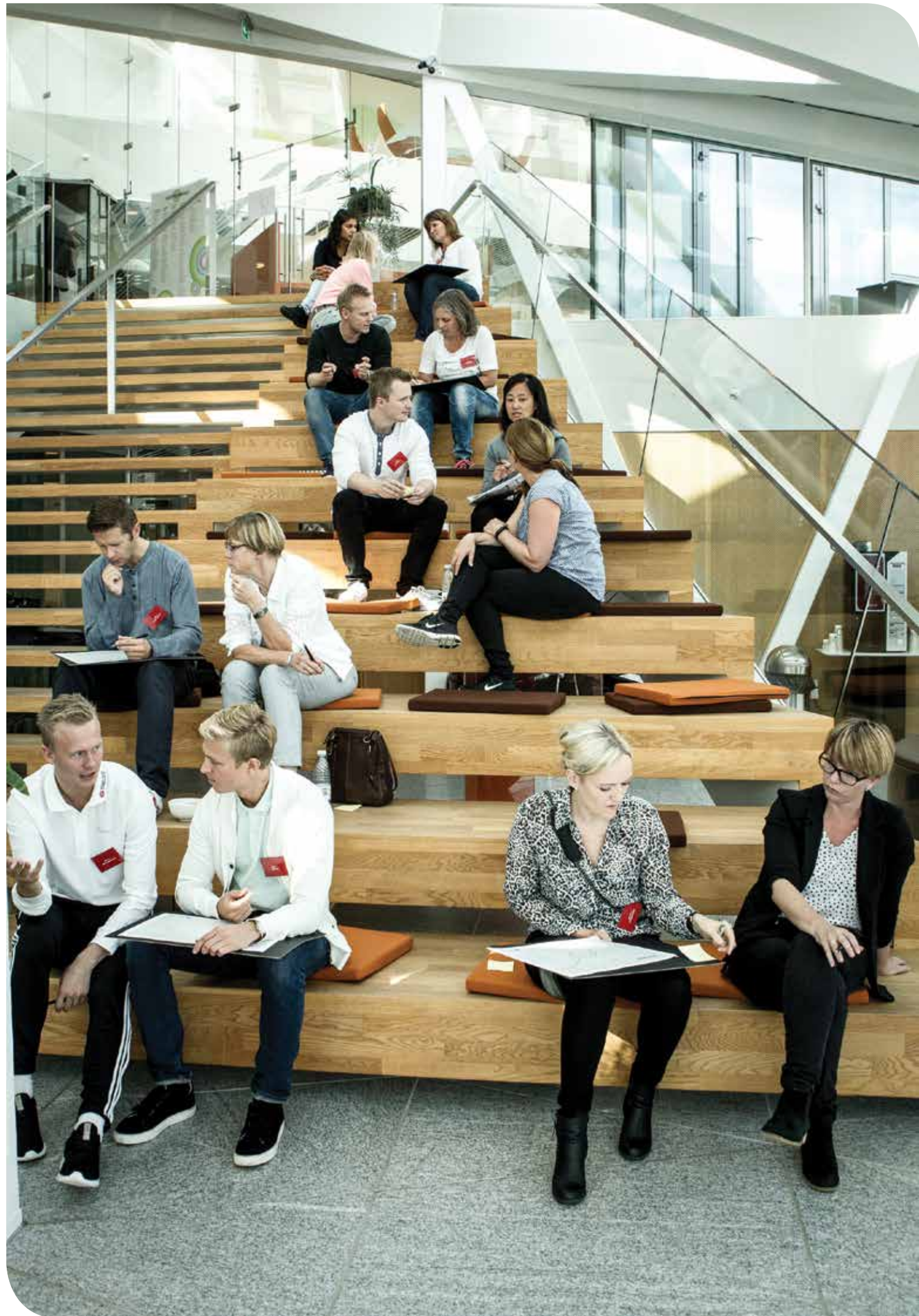
Allan Buch, formand
Bo Skouby Rosendahl
Bo Smith

Claus Nielsen
Jan Melgaard
Lars Jeppe Jeppesen

Pia Kjær Nielsen
Ulrik Sørensen
Åge Almtoft

DIREKTION

Martin Nørholm Baltser
Adm. direktør

LEDELSPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 for Middelfart Sparekasse og koncernen.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og Middelfart Sparekasses aktiver og passiver, den finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet

af koncernens og moderselskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og Middelfart Sparekasse kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

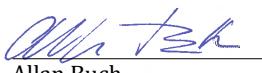
Middelfart, den 1. marts 2016

Direktion:

Martin Nørholm Baltser
Adm. direktør

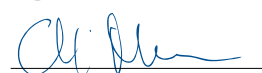
Bestyrelse:

Allan Buch
Formand

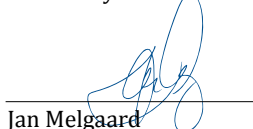
Åge Almtoft

Claus Nielsen

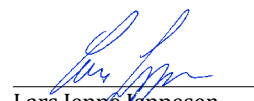
Bo Skouby Rosendahl

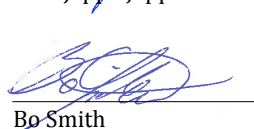
Jan Melgaard

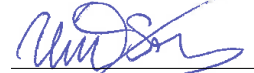
Pia Kjær Nielsen

Lars Jeppe Jeppesen

Bo Smith

Ulrik Sørensen

Repræsentantskab:

Årsrapporten for året 2015 er godkendt på det ordinære repræsentantskabsmøde afholdt i Middelfart den 17. marts 2016.

Dirigentens underskrift

INTERN REVISIONS ERKLÆRINGER

Til repræsentantskabet i Middelfart Sparekasse

Påtegning på koncern- og årsregnskab

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Middelfart Sparekasse for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Den udførte revision

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision. Dette kræver, at vi planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncernregnskabet og årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

Revisionen er udført i henhold til den arbejdsdeling, der er aftalt med ekstern revision, og har omfattet vurdering af etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici. Ud fra væsentlighed og risiko har vi stikprøvevis efterprøvet grundlaget for beløb og øvrige oplysninger i koncernregnskabet og årsregnskabet. Revisionen har endvidere omfattet vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Vi har deltaget i revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse,

at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at de etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod koncernens og Sparekassens rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici, fungerer tilfredsstillende.

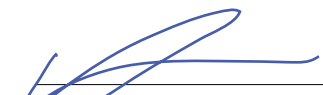
Det er tillige vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og Sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiell virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

Middelfart, d. 1. marts 2016

Allan W. Hjaeresen
Revisionschef

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

Til repræsentantskabet i Middelfart Sparekasse

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Middelfart Sparekasse for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015, der omfatter resultatopgørelse, aktiver, passiver, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som Sparekassen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for Sparekassens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af Sparekassens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, og om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og Sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Udtalelse om ledelsesberetningen

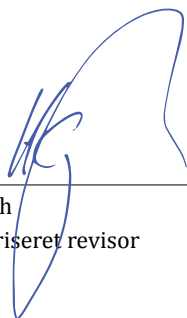
Vi har i henhold til lov om finansiell virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

Middelfart, den 1. marts 2016

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Platanvej 4
7400 Herning

Michael Laursen
statsautoriseret revisor

H. C. Krogh
statsautoriseret revisor

LEDELSESBERETNING

HOVEDAKTIVITET

Middelfart Sparekasse er en garant sparekasse med cirka 15.000 garantier og 62.000 kunder. Kunder og afdelinger er primært hjemmehørende på Vestfyn og i Trekantområdet, men Sparekassen har de seneste år udvidet markedsområdet, så det nu dækker hele Fyn, Østjylland og Esbjerg. Desuden har Sparekassen en investerings- og pensionsafdeling i Roskilde. Sparekassen rådgiver om og formidler finansielle produkter til privatkunder og mindre og mellemstore virksomheder i de områder, hvor Sparekassen er repræsenteret med afdelinger. Middelfart Sparekasse formidler blandt andet indlån, udlån, boligfinansiering, investering og pension.

2015

Det historisk lave renteniveau holdt ved gennem hele 2015. Det er en indikation af, at det økonomiske opsving endnu ikke er særligt stærkt, og samtidig har det givet pengeinstitutter med stor overskudslikviditet udfordringer på grund af den negative rente på indskudsbeviser i Nationalbanken.

Middelfart Sparekasse har i 2015 fortsat den kontrollerede, organiske vækst. I oktober blev kunde nummer 60.000 budt velkommen – to år efter kunde nummer 50.000 meldte sin ankomst. I november blev Sparekassens 18. afdeling åbnet i Svendborg.

Antallet af medarbejdere steg til 296 ved årets udgang, en vækst på 36 medarbejdere i løbet af 2015.

ÅRETS RESULTAT

2015 var et år, hvor top-linjen kom under pres, da efterspørgslen på lån var stagnerende. Det er tydeligt, at danskerne på bagkanten af den finansielle krise har fået fokus på at nedbringe gæld og spare op.

Mens der i 2015 var pres på udlånet, var der især i første halvdel af året fuld fart på omlægninger af realkreditlån. En historisk lav rente på fastforrentede realkreditlån førte specielt i første halvdel af 2015 mange låneomlægninger med sig. Det gjaldt både kunder, der omlagde variabelt forrentede lån til fast rente og kunder, der udnyttede den lave rente til at konvertere deres fastforrentede lån til et nyt med en lavere rente. Indtægten fra omlægningerne har i 2015 i nogen grad kunnet kompensere for, at Sparekassens udlån ikke har vist den forventede vækst.

Årets resultat før skat på sparekasseniveau udgør 7,5 mio. kr. På koncernniveau er resultatet før skat 9,3 mio. kr. Det er markant mindre end det forventede resultat på 60-80 mio. kr. og også markant under årets resultat før skat i 2014 på 73,1 mio. kr. på sparekasseniveau. Årsagen er nedskrivninger på henholdsvis ejendomme og udlån foretaget i forbindelse med Finanstilsynets ordinære tilsynsbesøg i november og december 2015.

Sparekassens ejendomme er nedskrevet med 50 mio. kr. – mest markant er en nedskrivning på hovedsædet. Nedskrivninger på domicilejendomme indgår i Sparekassens regnskab i posten 'Resultater af kapitalandele i associe-

rede og tilknyttede virksomheder', da disse er ejet af datterselskabet Trekantens Ejendoms-selskab A/S.

På privatkunder har Finanstilsynet også påbudt nedskrivninger. I forbindelse med tilsynsbesøget blev der identificeret et nedskrivningsbehov på 1,5 mio. kr. i den stikprøve på 120 privatkunder, der blev gennemgået. Efterfølgende har Finanstilsynet efter statistiske beregninger givet påbud om en samlet nedskrivning på Sparekassens privatkundeeksponeringer på cirka 50 mio. kr.

Finanstilsynet fandt ved gennemgangen af Sparekassens største erhvervseksponeringer behov for at nedskrive yderligere cirka 10 mio. kr. på kunder, som Sparekassen i forvejen havde identificeret og nedskrevet på. Ifølge Finanstilsynets gennemgang af Sparekassens største eksponeringer er 62 % af disse kunder i kategorierne 'normal bonitet' eller 'utvivlsom god bonitet'. I 2013 var det 32 % af de største eksponeringer, der befandt sig i disse to bedste kategorier.

Pr. 31. december 2015 solgte Middelfart Sparekasse en del af ejerskabet af NEM Forsikring A/S til Sparekassen Kronjylland. Dermed ejer Sparekassen nu 25 % af selskabet mod tidligere 50 %. Det er Sparekassens forventning, at der med denne handel kan tilføres betydeligt flere kunder til NEM Forsikring, da selskabets produkter nu også formidles via Sparekassen Kronjyllands afdelingsnet. Salget sikrede Middelfart Sparekasse en indtægt på 25 mio. kr. i regnskabsåret 2015.

Et overskud på 7,5 mio. kr. før skat er naturligvis ikke et tilfredsstillende resultat for 2015, men der er dog grund til at glæde sig over, at Middelfart Sparekasse har så stærk en indtjening, at der kan absorberes nedskrivninger i størrelsesordenen +100 mio. kr. og stadig leveres et positivt resultat.

At resultatet trods nedskrivningerne er positivt vidner om, at den grundlæggende forretning er sund, hvorfor Sparekassen forventer at kunne levere stærke resultater i årene fremover.

I hovedtal ser året således ud på sparekasseniveau.

mio. kr.	2015	2014
Årets resultat før skat	7,5	73,1
Netto rente- og gebyrindtægter	421,5	372,0
Udgifter til personale og administration	296,2	255,0
Nedskrivninger	92,7	73,1
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede selskaber	-4,8	29,7
Udlån	4.291,7	4.334,7
Obligationer	1.610,8	1.157,1
Indlån	6.141,5	5.279,7
Egenkapital	907,0	853,5
Kapitalprocent	14,4	14,7
Likviditetsoverdækning	192,8 %	140,7 %

Netto rente- og gebyrindtægter

Netto rente- og gebyrindtægterne er steget med 13 % fra 2014 til 2015 og udgør 446,2 mio. kr. i 2015. Gebyr- og provisionsindtægter bidrager markant til den positive udvikling og posten stiger netto til 165,2 mio. kr. Det svarer til en stigning på næsten 25 % i forhold til 2014. Som nævnt bidrager konverteringer af realkreditlån til stigningen, men også den løbende indtægt fra Sparekassens voksende portefølje af Totalkreditlån bidrager til indtjeningen sammen med gebyrer og provision fra investerings- og pensionsområdet.

Udgifter til personale og administration

Posten er steget med 16 % fra 2014 til 2015 til 309,8 mio. kr. i 2015. Heri ses fortsættelsen af strategien om kontrolleret, organisk vækst, som Middelfart Sparekasse har anlagt de seneste år. Sparekassen har åbnet nye afdelinger – senest i Svendborg – og herudover blev der ansat en del nye medarbejdere i de eksisterende afdelinger. I 2016 ventes ikke en tilsvarende vækst i udgifterne, da Sparekassen nu vil konsolidere sig i de eksisterende afdelinger med den nuværende medarbejderstab. Vurderingen er, at der er gode muligheder for at vækste i det nuværende markedsområde med det bestående afdelingsnet.

Ved udgangen af 2015 var der 296 medarbejdere i Middelfart Sparekasse, og det forventes ikke, at antallet vil stige i 2016.

Nedskrivninger

Posten nedskrivninger er steget fra 74,4 mio. kr. i 2014 til 94,9 mio. kr. i 2015 – inklusiv de af Finanstilsynet påbudte nedskrivninger. Det er naturligvis en væsentlig faktor i resultatet for 2015, men forventningen er samtidig, at Sparekassen i de kommende år kan se frem til væsentligt lavere nedskrivninger, hvilket vil påvirke de kommende års resultater i positiv retning.

Nedskrivningsprocenten er 1,5, hvilket er 0,5 procentpoint højere end målsætningen i Strategi 2015. Den ventes at falde i takt med nedskrivningerne de kommende år.

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede selskaber

Posten viser et underskud i 2015 på 4,8 mio. kr. mod et overskud på 29,7 mio. kr. i 2014. Som nævnt er Finanstilsynets påbudte nedskrivninger på domicilejendomme posteret i Trekantens Ejendomsselskab A/S. På positivsiden tæller salget af 50 % af Sparekassens ejerandel i NEM Forsikring A/S.

BALANCE

Udlån

Udlån og andre tilgodehavender udgør 4.292 mio. kr. pr. 31. december 2015 mod 4.335 mio. kr. ved udgangen af 2014. Når der tages højde for koncerninterne transaktioner, er der netto tale om et svagt stigende udlån. Forventningen ved årets indgang var en mere markant stigning i udlånet, men Sparekassen må som andre pengeinstitutter konstatere, at især privatkunder efter finans- og gældskrisen er tilbageholdende med at låne penge og i stedet har fokus på at spare op og nedbringe gæld.

Obligationer

Henset til et voksende indlånsoverskud er Sparekassens beholdning af obligationer vokset i 2015. Beholdningen udgør 1.611 mio. kr. pr. 31. december 2015 mod 1.157 mio. kr. ved udgangen af 2014. Midlerne placeres, så risikoen er mindst mulig for Middelfart Sparekasse.

Indlån

I Middelfart Sparekasse udgør indlån inkl. puljeordninger 6.142 mio. kr. ultimo 2015 mod 5.279 mio. kr. ultimo 2014. Det svarer til en stigning på 16 %. Det er et udtryk for kundernes øgede fokus på at spare op og nedbringe gæld samt den store tilgang af kunder, der har været i Sparekassen.

Kapital

Middelfart Sparekasses egenkapital udgør 907,0 mio. kr. pr. 31. december 2015 mod 853,5 mio. kr. ultimo 2014. Garantkapitalen er stigende og udgør ved årets udgang 487,8 mio. kr. mod 424,8 mio. kr. ultimo 2014. Årets stigning er inklusiv indfrielse af Finansiell Stabilitets

garantkapital på 28,8 mio. kr. Efter indfrielsen i 2015 har Finansiell Stabilitet ikke længere garantkapital i Middelfart Sparekasse.

Stigningen i garantkapitalen viser med al tydelighed, at kunderne ønsker at bakke op om Middelfart Sparekasse. Samtidig er en forventet forrentning på 4,5 procent meget attraktiv i et marked, hvor alternativet på en indlånskonto er tæt på nul. Forrentningen for 2015 skal endeligt vedtages på det ordinære repræsentantskabsmøde i Middelfart Sparekasse torsdag den 17. marts 2016.

Middelfart Sparekasses bestyrelse forventer, at forrentningen af garantkapitalen i 2016 vil være 3,5 % p.a.

Solvens og kapitaldækning

Middelfart Sparekasses kapitalprocent er 14,4 ultimo 2015 mod 14,7 ultimo 2014. Med et solvensbehov¹ på 8,9 % er der en kapitalmæssig overdækning på 5,5 procentpoint – svarende til 333 mio. kr. På koncernbasis er kapitalprocenten opgjort til 14,1 ultimo 2015, og med et solvensbehov på 8,9 % er der en kapitalmæssig overdækning på 5,2 procentpoint.

Med en målsætning om en overdækning på fire procentpoint ligger overdækningen ultimo 2015 på et pænt niveau. Det er et niveau, som på den ene side giver en passende sikkerhedsmargen mellem Sparekassens kapitalprocent og solvensbehovet. På den anden side giver en buffer i den størrelsesorden også rimelige indtjenings- og vækstmuligheder.

Middelfart Sparekasse har stort fokus på at bibeholde en stærk soliditet, der opfylder CRD-IV-kravene frem mod 2019. Det individuelle solvensbehov opgøres efter 8+-metoden. Den er nærmere beskrevet på Sparekassens hjemmeside², hvor forudsætningerne for opgørelsen også kan findes.

Opgørelsen af solvensbehovet er baseret på kapitaldækningsbekendtgørelsens bestemmelser og Finanstilsynets 'bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov for pengeinstitutter'.

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal Sparekassen offentliggøre en række yderligere oplysninger om Sparekassens risikoforhold. Disse oplysninger kan ligeledes findes på Sparekassens hjemmeside².

Likviditetsoverdækning

Sparekassens likviditetsoverdækning er pr. 31. december 2015 på 192,8 % mod 140,7 % ved udgangen af 2014. Dermed har Sparekassen ikke problemer med at overholde Finanstilsynets grænseværdi på minimum 50 % overdækning.

Tilsynsdiamanten

Middelfart Sparekasse overholder fortsat alle krav i Finanstilsynets Tilsynsdiamant. Den giver et billede af, om et pengeinstitut drives med rette niveau af risici, og om pengeinstituttet er økonomisk robust. I oversigten ses Sparekassens Tilsynsdiamant pr. 31. december 2015.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning

Tilsynsdiamanten	Finanstilsynets grænseværdier	Middelfart Sparekasse pr. 31.12.2015	Opfyldt
Summen af store eksponeringer	Maks. 125 %	10,3 %	✓
Årlig udlånsvækst	Maks. 20 %	-1,0 %	✓
Ejendoms eksponering	Maks. 25 %	10,9 %	✓
Funding ratio	Maks. 100 %	60,5 %	✓
Likviditetsoverdækning	Min. 50 %	192,8 %	✓

Note 1: Opgørelsen af det individuelle solvensbehov er ikke omfattet af revisionen af årsregnskabet.

Note 2: <http://midspardk/om-midspar/sparekassen/publikationer/rapporteringer/aarsregnskab-2015/>

og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån. Ledelsen vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er forsvarligt i forhold til det retvisende billede af årsregnskabet.

Der henvises i øvrigt til afsnittet om anvendt regnskabspraksis.

Usædvanlige forhold i 2015

Ud over det, der er nævnt i beretningen i relation til Finanstilsynets besøg og de deraf følgende påbud, er der ikke registreret forhold af usædvanlig karakter i 2015.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Alle posteringer vedrørende Finanstilsynets tilsynsbesøg og de deraf følgende påbud er indeholdt i årsregnskabet for 2015.

Der er ikke indtruffet andre begivenheder efter regnskabsårets afslutning, som har indvirkning på årsrapporten for 2015.

RISIKOSTYRING

Risikostyring er helt centralt i driften og den strategiske udvikling af Middelfart Sparekasse. I forbindelse med driften af Middelfart Sparekasse er risikoområderne kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsstyring og kapitalrisici. Bestyrelsen har fastsat rammer på alle risikoområder, og Sparekassen har forretningsgange og kontroller på alle de nævnte risikoområder.

Bestyrelsen fastlægger principperne for risikostyringen, og revisions- og risikoudvalget følger løbende op på området. Risikostyringsfunktionen er i den daglige drift en del af ledelsessekretariatet. Sparekassens kreditrisici styres med udgangspunkt i Sparekassens kreditpolitik, der skal sikre, at der er balance mellem indtjening og risiko.

Sparekassen henvender sig til privatkunder og mindre og mellemstore erhvervskunder. Alle væsentlige kunder vurderes periodisk individuelt, og individuelle nedskrivninger foretages, når det er sandsynligt ud fra objektive kriterier,

at kunden ikke er i stand til helt eller delvist at tilbagebetale lån eller kreditter.

Gruppevis nedskrivninger af porteføljer foretages, når objektive indikationer viser værdiforringelse af udlånsgrupperne. Sparekassen fokuserer på en effektiv styring af udlånsporteføljen for at begrænse kreditrisikoen mest muligt.

Bestyrelsen har fastsat rammer for Sparekassens markedsrisici for hvert af områderne rente-, valuta- og aktierisiko, som rapporteres månedligt til bestyrelsen.

De forskellige risici, som Sparekassen påtager sig, og måden, de styres og overvåges på, er forklaret i risikoredegørelsen, der kan findes på Sparekassens hjemmeside³. Der henvises desuden til note 26 i regnskabet, hvor Sparekassens risici også er nærmere beskrevet.

Revisions- og risikoudvalg

Middelfart Sparekasses bestyrelse har nedsat et revisions- og risikoudvalg med bestyrelsesmedlem Åge Almtoft som formand. Åge Almtoft er statsautoriseret revisor, og han er det uafhængige bestyrelsesmedlem, der har kvalifikationer inden for regnskabsvæsen. Udvalget består derudover af Bo Skouby Rosendahl, Jan Melgaard og Pia Kjær Nielsen. På Sparekassens hjemmeside⁴ kan kommissoriet for udvalgets arbejde findes.

Vederlag til ledelsen

Vederlaget til Sparekassens ledelse er fast. Det beskrives nærmere i årsregnskabets note 7. samt i afsnittet om god selskabsledelse side 24. Sparekassens øverste myndighed, repræsentantskabet, har vedtaget en lønpolitik for ledelsen og andre væsentlige risikotagere i Sparekassen. Lønpolitikken kan læses på Sparekassens hjemmeside⁵.

FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

Med et resultat før skat på 9,3 mio. kr. blev 2015 rent økonomisk ikke som forventet for Sparekassen. Den forventede konsolidering af Sparekassens økonomi udeblev, og det betyder, at konso-

Note 3: <http://midsp.dk/om-midspar/sparekassen/publikationer/rapporteringer/aarsregnskab-2015/>

Note 4: <http://midsp.dk/om-midspar/sparekassen/bestyrelse/bestyrelsens-udvalg/revisions-og-risikoudvalget/>

Note 5: <http://midsp.dk/om-midspar/sparekassen/publikationer/rapporteringer/aarsregnskab-2015/>

lidering bliver endnu vigtigere i den kommende strategiperiode, der dækker årene 2016 til 2018.

Trods den generelle afmatning på efterspørgslen efter udlån forventer Sparekassen at øge sit udlån i 2016. Det skal både ske ved at øge udlånet til eksisterende kunder, men en stor del af væksten ventes at komme med nye kunder i Sparekassen. De seneste år har væksten i kunder været cirka 10 procent årligt, og den udvikling ventes at fortsætte i 2016. I 2015 kunne Sparekasse notere gode resultater både hvad angår kunde- og medarbejdertilfredshed, hvilket anses for afgørende for at kunne tiltrække nye kunder.

Når der ses bort fra koncerninterne transaktioner steg udlånet i 2015 med 6 %, hvilket indikerer, at en udlånsvækst i 2016 er realistisk.

Også gebyrer og provisionsindtægter ventes at stige i 2016. Der forventes ikke det samme niveau af låneomlægninger som i 2015, men stigende indtægter fra pensionsordninger og investeringsaftaler sammenholdt med indtægter fra en voksende portefølje af Totalkreditlån vil bidrage til væksten.

Udgifter til personale og administration steg i 2015 med 16 %. En lignende stigning ventes ikke i 2016, hvor Sparekassen vil ansætte færre nye medarbejdere end de foregående år. Det er heller ikke planen at åbne nye afdelinger i 2016, hvilket også vil være medvirkende til at holde omkostningsniveauet nede. Med de seneste års afdelingsåbninger er Sparekassens markedsområde nu så stort, at de forventede resultater kan opnås i de nuværende rammer og med det nuværende antal medarbejdere.

Desuden ventes det, at nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender vil være på et væsentligt lavere niveau i 2016 end i 2015, hvilket også vil bidrage til at forbedre bundlinjen markant.

På den baggrund er forventningen for 2016 et overskud på koncernniveau i størrelsesordenen 70-100 mio. kr. før skat.

ØVRIGE FORHOLD

Besøg af Finanstilsynet

Som allerede nævnt har Finanstilsynets besøg sat tydelige aftryk på 2015 i Middelfart Sparekasse. I december 2014 var Sparekassen et af 14 udvalgte pengeinstitutter, hvor Finanstilsynet gennemgik kredit- og bevillingsstandarder på nyudlån. I februar 2015 kom konklusionen fra Finanstilsynet, hvor Middelfart Sparekasse fik påbud på kreditområdet, blandt andet omhandlende kvaliteten af kreditindstillingerne og en præcisering af kreditpolitikken.

Efterfølgende har Sparekassen indført nye værktøjer til brug for analyser og bevillingsindstillinger, og desuden blev kreditpolitikken og forretningsgange for kreditområdet udbygget og præciseret.

I sommeren 2015 meldte Finanstilsynet sin ankomst i det sene efterår. Denne gang var der tale om et ordinært tilsynsbesøg. Cirka 370 eksponeringer blev udtaget til gennemgang, og Finanstilsynet var på tilsynsbesøg i Middelfart Sparekasse i ugerne 47 og 49. Som før nævnt betød det blandt andet nedskrivninger på ejendomme og privatkunder for over 100 mio. kr.

Mangfoldighed og det underrepræsenterede køn

Middelfart Sparekasse anser en ligelig kønsfordeling for at være god for både arbejdsmiljøet og de økonomiske resultater. Det gælder også på ledelsesniveau. Pr. 31. december 2015 er 30 % af medlemmerne af Den brede ledergruppe kvinder. Det er ambitionen, at andelen af kvindelige ledere skal øges i de kommende år. Det skal ske ved at opfordre kvindelige lederemner til at gå ledervejen samt at hjælpe dem med at balancere arbejds- og familielivet. Ved rekruttering af nye ledere tilstræbes det, at der altid er mindst én kvinde repræsenteret i samtalerunden. Ved den endelige udvælgelse vil kvalifikationer altid stå foran køn.

Antallet af kvinder i repræsentantskabet udgør 23 % pr. 31. december 2015. Sparekassen arbejder for, at mindst 30 % af repræsentant-

skabet udgøres af kvinder. Det er også målet, at 30 % af de repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer skal være kvinder senest ved udgangen af 2018. Ved udgangen af 2015 er ingen af de repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer kvinder.

I 2015 blev Sparekassens ledelse udvidet fra to til tre medlemmer, da Rikke Dresing blev udnævnt til underdirektør, så der nu også er mangfoldighed i ledelsen.

Sparekassens arbejde med mangfoldighed og det underrepræsenterede køn er udførligt beskrevet i den lovpligtige redegørelse om det underrepræsenterede køn. Redegørelsen kan læses på Sparekassens hjemmeside⁶.

Repræsentantskabsvalg

I april 2016 er der valg til Middelfart Sparekassens repræsentantskab. Allerede i efteråret 2015 iværksatte Sparekassen arbejdet frem mod valget med en større kampagne, der har til formål at få flere kandidater end ved sidste valg. De senere år er kravene til bestyrelsens sammensætning i et pengeinstitut blevet markant skærpet, og det stiller større krav til rekrutteringsgrundlaget i repræsentantskabet, som leverer fire til seks medlemmer til Sparekassens bestyrelse.

Derfor blev der i efteråret 2015 indledt drøftelser med det nuværende repræsentantskab om dets fremtidige rolle, og hvordan Sparekassen bibeholder den demokratiske model og sikrer repræsentantskabets rolle som Sparekassens ambassadører samt kvalificeret rekrutteringsgrundlag til bestyrelsen.

Danmarks Bedste Arbejdsplads

Medarbejdertilfredshed har i mange år været et kernepunkt for Middelfart Sparekasse. Sparekassen tror på, at der er en direkte sammenhæng mellem tilfredse medarbejdere og tilfredse kunder. Derfor deltager Sparekassen årligt i konkurrencen 'Danmarks Bedste Arbejdsplads'. Konkurrencen er kun en lille del af årsagen til deltagelsen. Langt vigtigere er det, at den omfattende medarbejdertilfredshedsundersøgelse år efter år tager temperaturen på arbejdsmiljøet –

og giver et billede af, hvor der skal sættes ind for at fastholde og udvikle et attraktivt arbejdsmiljø.

Medarbejdertilfredshedsundersøgelsen anno 2015 gav det hidtil bedste samlede resultat for Middelfart Sparekasse, idet 100 % af medarbejderne gav udtryk for, at de er tilfredse med deres arbejdsplads. Det er et glædeligt resultat, ikke mindst set i lyset af, at arbejdsmiljøet i finanssektoren har været udfordret gennem kriseårene. Den flotte måling rakte til en andenplads i konkurrencen 'Danmarks Bedste Arbejdsplads'.

Organisationsændringer

I april 2015 blev sekretariatschef Rikke Dresing som tidligere omtalt udnævnt til underdirektør med ansvar for områderne corporate governance, risikostyring, compliance, kommunikation og samfundsansvar, CSR. Hensigten var at styrke fokus på områderne ved at forankre dem på ledelsesniveau.

Et skærpet fokus på kreditområdet betød, at Flemming Rosgaard blev ansat som kreditchef pr. 1. januar 2015.

En række andre organisatoriske ændringer fandt også sted. Området it, kommunikation og marketing blev nytænkt. Der blev ansat en it-chef og en kommunikationschef for at styrke det faglige fokus på de to områder. Samtidig blev den hidtidige chef for it, kommunikation og marketing udnævnt til chef for marketing og forretningsudvikling for at betone vigtigheden af at tænke udvikling kontinuerligt ind i dagligdagen.

BESTYRELSEN

I februar 2015 var der valg til bestyrelsen. Niels Anker Michelsen, medlem siden 2011, trådte ud, og det samme gjorde det medarbejdervalgte medlem Helle Lund Gregersen. Hun har siddet i bestyrelsen siden 2003.

Nyvalgt til bestyrelsen blev direktør Jan Melgaard, indehaver af Lighthouse Aviation. Erhvervsrådgiver Claus Nielsen er nyt medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen.

Note 6: <http://midspar.dk/om-midspar/sparekassen/publikationer/rapporteringer/aarsregnskab-2015/>

Allan Buch, formand, og Bo Smith blev begge genvalgt til bestyrelsen. Det samme gjorde Ulrik Sørensen som medarbejdervalgt medlem. Bestyrelsens arbejde og evaluering behandles indgående i afsnittet 'God selskabsledelse'. For en fuldstændig redegørelse henvises der til Sparekassens Governance redegørelse for 2015. Den kan findes på Sparekassens hjemmeside⁷.

FARVEL TIL STRATEGI 2015 – GODDAG TIL STRATEGI 2018

Udgangen af 2015 markerede også udgangen på Middelfart Sparekasses første treårige strategi. 'Den Gyldne Middelvej', som strategien blev døbt, opererede med 10 konkrete målepunkter inden for økonomi, kundetilfredshed, medarbejdertilfredshed og engagement i lokalsamfundet. Dertil kom cirka 50 konkrete initiativer, som skulle iværksættes i den treårige strategiperiode.

Betydningen af at have en strategi som fælles arbejdsgrundlag for hele organisationen kan dårligt overvurderes. Sparekassens vision 'Bedst til kunder' blev født med strategien, og det meget håndgribelige mål har siden været pejlemærke for hele organisationen.

Af de 10 definerede målepunkter i Strategi 2015 blev de syv indfriet. Igen spiller Finans-tilsynets påbud om nedskrivninger ind, da Sparekassen ikke indfrie det økonomiske mål om et resul-

tat før skat på over 75 mio. kr. Ej heller målet om en nedskrivningsprocent under én blev indfriet. Det sidste mål, som ikke kunne indfries, har Sparekassen i nogen tid været bevidst om.

Basisindtægter pr. omkostningskrone kunne ikke komme over 1,5 i en periode, hvor Sparekassen fulgte en kurs om kontrolleret, organisk vækst. Derimod indfries alle mål på områderne kunder, medarbejdere og lokal udvikling.

Erfaringerne med at samle hele organisationen om strategiarbejdet blev gentaget i 2015, hvor det store arbejde hen mod Sparekassens nye strategi 'Den Gyldne Middelvej version 2.0' blev lagt. Strategien blev præsenteret for alle medarbejdere og repræsentantskabet den 4. februar 2016. Retningen i strategien er en digital overbygning på det solide fundament, som Sparekassen står på i dag. De kommende år skal bruges på at ruste Sparekassen til en digital fremtid, hvor flere kunder vil klare flere bankforretninger uden det personlige møde. Sparekassen skal fortsat være 'Bedst til kunder' – både i det personlige møde og bag skærmen.

I lighed med den seneste strategi er der defineret 10 målepunkter. Denne gang inden for økonomi, kundetilfredshed, uddannelse, medarbejdertilfredshed og engagement i lokalsamfundet. Dertil kommer cirka 80 konkrete initiativer, som skal realiseres i de kommende år.

Note 7: <http://midsp.dk/om-midsp/sparekassen/publikationer/rapporteringer/aarsregnskab-2015/>

GOD SELSKABSLEDELSE

REDEGØRELSE FOR GOD SELSKABSLEDELSE I MIDDELFART SPAREKASSE

Indledning

Middelfart Sparekasse drives af et ønske om at skabe merværdi for det samfund, vi er en del af. Det mener vi, at vi bedst muligt opnår ved at opføre os ordentligt og ansvarligt og ved at føre en åben og inddragende dialog med vores interessenter.

Derfor er det helt naturligt, at vi forholder os til de anbefalinger for god selskabsledelse, som Komitéen for god Selskabsledelse har udgivet siden 2001, og som siden er udviklet og revideret ganske væsentligt.

Dette er også baggrunden for, at Sparekassens bestyrelse siden 2010 har haft et særligt udvalg – udvalget for god selskabsledelse – som bl.a. tilser, at både Sparekassens værdier og interessenternes forventninger indgår i den måde, vi lever op til anbefalingerne på.

Siden 2014 har vi desuden forholdt os til Finansrådets ledelseskodex, som blev offentliggjort i 2013. Formålet med Finansrådets ledelseskodex er, at pengeinstitutterne forholder sig aktivt til en række centrale ledelsesmæssige emner, ligesom der ønskes en større åbenhed om rammerne for ledelsen af de enkelte pengeinstitutter.

Vi er overbeviste om, at anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse samt Finansrådets ledelseskodex er med til at sikre den nødvendige åbenhed omkring de ledelsesmæssige forhold og samtidig medvirke til at højne den generelle ledelseskvalitet, hvilket er afgørende for interessenternes tillid til os som pengeinstitut.

Efterlevelse af anbefalinger

I Governance redegørelsen⁸, som vedrører regnskabsåret 2015, har bestyrelsen forholdt sig til Komitéen for god Selskabsledelses 47 anbefalinger af 6. maj 2013, hvor Sparekassen efterlever 38 anbefalinger og delvist efterlever 2 anbefalinger. Der er 7 anbefalinger, som Sparekassen ikke lever op til, og hvor Sparekassen har valgt at indrette sig på en anden måde end den, der fremgår af anbefalingerne.

Bestyrelsen har ligeledes forholdt sig til Finansrådets ledelseskodex af 22. november 2013. Her efterlever Sparekassen samtlige 12 anbefalinger.

I Governance redegørelsen på hjemmesiden⁸ er der udførlige beskrivelser af Sparekassens efterlevelse af anbefalingerne samt forklaringer på, hvorfor Sparekassen på visse områder har valgt at indrette sig på en anden måde end anbefalet.

UDVIKLINGEN I BESTYRELSEN I 2015

Arbejdet med ledelseskra

Bestyrelsen har i 2015 arbejdet videre med de skærpede ledelseskra, der er kommet fra EU, de danske myndigheder og sektoren.

Allerede i 2014 besluttede bestyrelsen at nedsætte valgperioden for bestyrelsesmedlemmer fra fire til to år – med en overgangsperiode på tre år for de bestyrelsesmedlemmer, der skulle vælges i 2015. Denne beslutning blev godkendt af repræsentantskabet på det ordinære repræsentantskabsmøde i februar 2015.

Note 8: <http://midsp.dk/om-midsp/sparekassen/publikationer/rapporteringer/aarsregnskab-2015/>

Begrundelsen for beslutningen tager udgangspunkt i Komitéen for god Selskabsledelses anbefaling om, at repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer er på valg hvert år samt et ønske om hurtigere at kunne ændre bestyrelsens sammensætning, hvis det er påkrævet.

Sparekassens interne valgudvalg har på baggrund af ovennævnte besluttet, at valgperioden for de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer bør følge de repræsentantskabsvalgte medlemmer, hvorfor valget af medarbejderrepræsentanter i 2015 ligeledes skete for en 3-årig periode.

Endelig har bestyrelsen videreført drøftelsen af repræsentantskabets fremtidige rolle i forhold til at sikre Sparekassens øverste myndighed som fortsat rekrutteringsgrundlag til bestyrelsen. Sparekassens repræsentantskab omfattes indirekte af de skærpede krav til bestyrelsens sammensætning, idet minimum fire ud af de i alt seks repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer skal vælges blandt repræsentantskabets medlemmer.

I lyset af repræsentantskabsvalget i foråret 2016 har drøftelsen af repræsentantskabets sammensætning og repræsentantskabsmedlemmernes kompetencer været aktuel og påkrævet. Repræsentantskabets fremtidige rolle var således også temaet på repræsentantskabets årlige konference i oktober 2015, hvor der bl.a. blev sat fokus på følgende emner:

- Konsekvenser af de stigende krav til bestyrelsen og til repræsentantskabet som rekrutteringsgrundlag
- Kompetenceafklaring og -udvikling i repræsentantskabet.

Bestyrelsens sammensætning

Ved det ordinære repræsentantskabsmøde i februar 2015 var der valg til Sparekassens bestyrelse. Jan Melgaard blev valgt ind i bestyrelsen for en 3-årig periode, og Allan Buch og Bo Smith blev genvalgt, ligeledes for en 3-årig periode.

I februar 2015 var der endvidere valg af to medarbejderrepræsentanter til Sparekassens bestyrelse. Her blev Ulrik Sørensen genvalgt og Claus Nielsen nyvalgt – begge for en 3-årig periode.

Jan Melgaard og Claus Nielsen deltog ved deres tiltrædelse som bestyrelsesmedlemmer i et internt introduktionsprogram i Sparekassen, ligesom de begge har påbegyndt bestyrelsesuddannelsen ved Finanssektorens Uddannelsescenter i 2015.

En beskrivelse af Sparekassens bestyrelsesmedlemmer fremgår på siderne 29-35, og bestyrelsens organisering fremgår på side 28.

Arbejdet med strategi

Ultimo 2015 kunne bestyrelsen gøre status på 'Strategi 2015 – Den gyldne middelev' og særligt de 10 strategiske målepunkter, som bestyrelsen definerede for den treårige strategiperiode 2013-2015. Det var med stor tilfredshed, at bestyrelsen kunne konstatere, at Sparekassen har nået 7 ud af de i alt 10 definerede målepunkter, og at bestyrelsens følgende opdrag til den nytiltrådte direktion i 2012 ligeledes er opfyldt:

'Middelfart Sparekasse skal sikres et solidt økonomisk fundament, der giver grundlag for Sparekassens fortsatte selvstændighed og udviklingsmuligheder. Denne udfordring skal løses på grundlag af de værdier og kvaliteter, der i dag findes i Sparekassen. Middelfart Sparekasse skal således fortsat være en særdeles god arbejdsplads, Sparekassen skal fortsat leve op til kundernes forventninger om en særlig god rådgivning og betjening, og endelig skal Sparekassen fortsat leve op til sit samfundsansvar.'

Ved et seminar i november 2014 indledte bestyrelsen de første strategiske drøftelser omkring Strategi 2018. Drøftelserne er fortsat i 2015, og de har været med til at forme Sparekassens 'Strategi 2018 – Den gyldne middelev v. 2.0'. Sparekassens nye strategi for årene

2016-2018 blev lanceret i februar 2016 og kan læses på Sparekassens hjemmeside⁹. Her har bestyrelsen igen defineret 10 strategiske målepunkter, som i høj grad er et udtryk for, at Sparekassen ønsker at drive en bæredygtig forretning til gavn for både kunder, medarbejdere og lokalsamfundet.

Finanstilsynets undersøgelser

Finanstilsynet iværksatte som tidligere omtalt i 4. kvartal 2014 en tværgående undersøgelse af kredit- og bevillingsstandarder for nyudlån i 14 udvalgte pengeinstitutter, herunder Middelfart Sparekasse. Formålet var at vurdere Sparekassens risikovillighed i forbindelse med nyudlån m.v. og vurdere det grundlag, som Sparekassen foretog sine bevillinger af udlånene til erhvervs-kunder ud fra.

Som det fremgår af den offentliggjorte redegørelse fra Finanstilsynet, fik Sparekassen i den forbindelse påbud om at sikre en tilfredsstillende kvalitet i kreditindstillingerne og et påbud om at forbedre de interne kontroller. Foruden en styrkelse af kreditorganisationen og etab-

lering af en kontrolfunktion på kreditområdet har bestyrelsen igangsat og medvirket til tiltag, der skal forbedre de interne kreditprocedurer og den bagvedliggende dokumentation i forhold til erhvervskunder.

I slutningen af 2015 aflagde Finanstilsynet ordinært besøg i Sparekassen, hvor bl.a. Sparekassens ledelsesområde blev undersøgt. Dette foregik dels igennem et omfattende materiale, som blev stillet til rådighed for Finanstilsynet forud for besøget, dels igennem et møde med bestyrelsesformanden og formanden for revisionsudvalget samt ved et afsluttende møde hos Finanstilsynet, hvor Sparekassens bestyrelse, direktion og revision deltog.

Sparekassen modtog ingen påbud på ledelsesområdet, og dialogen med Finanstilsynet var under hele processen positiv og konstruktiv.

Note 9: <http://midspar.dk/om-midspar/sparekassen/publikationer/strategi-2018/>

BESTYRELSENS ORGANISERING

BESTYRELSENS SAMMENSÆTNING PR. 25. FEBRUAR 2015

Allan Buch (bestyrelsesformand) – arbejdende bestyrelsesformand i Bælternes Fiskeriforening

Bo Skouby Rosendahl – general manager

Bo Smith – områdeleder

Claus Nielsen – erhvervsrådgiver

Jan Melgaard – direktør og virksomhedsejer

Lars Jeppe Jeppesen – tømrermester

Pia Kjær Nielsen – afdelingsdirektør

Ulrik Sørensen – systemudvikler og fællestillidsmand

Åge Almtoft – direktør

Bestyrelsen har pr. 24. marts 2015 nedsat følgende udvalg

Revisions- og risikoudvalg

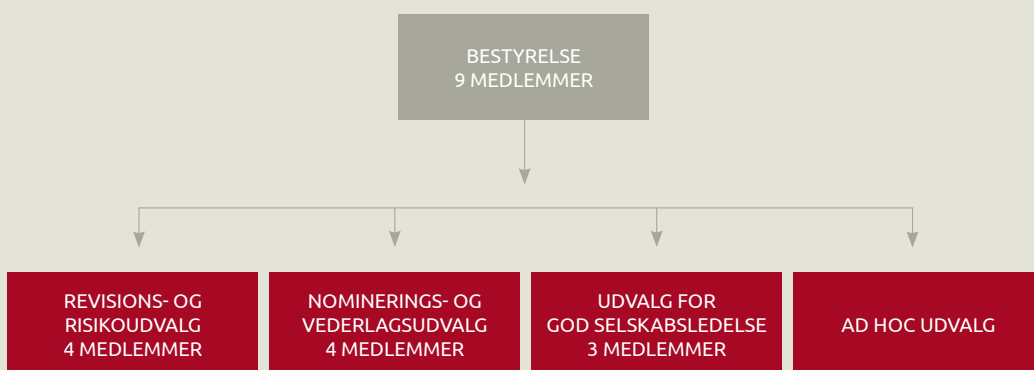
Åge Almtoft, udvalgsformand
Bo Skouby Rosendahl
Jan Melgaard
Pia Kjær Nielsen

Nominerings- og vederlagsudvalg

Bo Smith, udvalgsformand
Claus Nielsen
Lars Jeppe Jeppesen
Ulrik Sørensen

Udvalg for god selskabsledelse

Bo Smith, udvalgsformand
Claus Nielsen
Jan Melgaard

Udvalgenes kommissorier, hvori deres opgaver og forpligtelser er detaljeret beskrevet, er offentliggjort på Sparekassens hjemmeside¹⁰.

Note 10: <http://midspar.dk/om-midspar/sparekassen/bestyrelse/bestyrelsens-udvalg/>

INFORMATION OM BESTYRELSE OG DIREKTION

PR. 31. DECEMBER 2015

BESTYRELSE

Allan Buch

Ejer af Skrillinge Strand Bundgarnsfiskeri og arbejdende bestyrelsesformand i Bælternes Fiskeriforening
53 år – 21. januar 1962

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2010
- Medlem af repræsentantskabet siden 1992

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2018

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 100.000 kr. – uændret i 2015

Faglige kompetencer

- Indsigt i den finansielle branche
- Politisk indsigt
- Kendskab til virksomheder og brancherelevante offentlige institutioner

Personlige kompetencer

- Samfundsmæssigt kendskab
- Stor bestyrelseserfaring
- Strategisk tænkning

Bestyrelsesrelevante kurser i 2015

- Bestyrelsesseminar, 3S
- Solvens II implementering, Gjensidige

Andre ledelseshverv

- Arbejdende bestyrelsesformand i Bælternes Fiskeriforening
- Bestyrelsesmedlem i Danske Fiskeres Forarbejdnings Industri A/S
- Bestyrelsesformand i Danske Fiskeres Forsikring
- Bestyrelsesformand i Middelfart Spildevand A/S
- Bestyrelsesformand i Middelfart Spildevand Holding A/S
- Bestyrelsesformand i Middelfart Service A/S

Fremmøde

100 %

Bo Skouby Rosendahl

General manager CDK Global Nordic West
50 år – 7. juli 1965

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2013
- Medlem af repræsentantskabet siden 2012

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2017

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 60.000 kr. – forøget med 15.000 kr. i 2015

Faglige kompetencer

- Generel ledelse
- Strategi- og forretningsudvikling
- It
- Økonomistyring og –analyse

Personlige kompetencer

- Tænker og handler helhedsorienteret ud fra en strategisk tankegang
- Analytisk
- Resultatorienteret

Bestyrelsesrelevante kurser i 2015

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Revisions- og risikoudvalget

Andre ledelseshverv

- Adm. direktør i CDK Global Danmark ApS

Fremmøde

97 %

Bo Smith

Områdeleder i Birkely, Ældreplejen i
Vejen Kommune
52 år – 21. november 1963

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2011
- Medlem af repræsentantskabet siden 2008

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2018

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 250.000 kr. – uændret i 2015

Faglige kompetencer

- Erfaring med ledelse, vurdering af organisatorisk risiko samt udvikling og rekruttering af bestyrelsesmedlemmer
- Strategisk tænkning, forretningsudvikling og strategiopfølgning
- Økonomisk forståelse, CSR og social kapital

Personlige kompetencer

- Grundig og analytisk sans
- Erfaren forhandler
- God til kommunikation, også når det er vanskeligt

Bestyrelsesrelevante kurser i 2015

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Nominerings- og vederlagsudvalget
- Udvalg for god selskabsledelse

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesmedlem i Voldby Vindmøllelaug I/S

Fremmøde

93 %.

Claus Nielsen

Erhvervsrådgiver

Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

36 år – 20. juni 1979

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2015

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2018

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Nej, idet medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke kan anses for uafhængige

Garantkapital

- 20.000 kr. – forøget med 20.000 kr. i 2015

Faglige kompetencer

- Økonomisk forståelse og indsigt i den finansielle sektor
- Stor erfaring fra erhvervsområdet og med kreditgivning til både privat og erhverv
- Strategi og forretningsudvikling

Personlige kompetencer

- Helhedsorienteret
- Resultatorienteret
- Mod til at udfordre

Bestyrelsesrelevante kurser i 2015

- Bestyrelsesseminar, 3S
- Bestyrelsesuddannelsen, Regler tilsyn og forretning, Det strategiske arbejde og Risikostyring, Finanssektorens Uddannelsescenter

Udvalg i bestyrelsen

- Nominerings- og vederlagsudvalget
- Udvalg for god selskabsledelse

Fremmøde

100 %.

Jan Melgaard

Direktør og virksomhedsejer i Lighthouse

Aviation A/S, Middelfart

54 år – 29. november 1961

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2015
- Medlem af repræsentantskabet siden 2012

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2018

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 350.000 kr. – uændret i 2015

Faglige kompetencer

- International bank- og kapitalmarkederfaring

- 'Big ticket' investeringsbeslutninger (inklusive statistiske analyser)
- Internationale skatte- og juraspørgsmål
- Management af multikulturelle teams med højt kompetenceniveau

Personlige kompetencer

- Integritet
- Åben og respektfuld kommunikation
- International forhandling

Bestyrelsesrelevante kurser i 2015

- Bestyrelsesseminar, 3S
- Bestyrelsesuddannelsen, Risikostyring, Finanssektorens Uddannelsescenter

Udvalg i bestyrelsen

- Revisions- og risikoudvalget
- Udvalg for god selskabsledelse

Andre ledelseshverv

- Arbejdende bestyrelsesformand i FPG Amenum Ltd., Dublin

Fremmøde

85 %

Lars Jeppe Jeppesen

Tømrermester

55 år – 3. juni 1960

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2013
- Medlem af repræsentantskabet siden 1996

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2017

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 20.000 kr. – uændret i 2015

Faglige kompetencer

- Drift og ledelse af virksomhed

- Økonomisk forståelse
- Bestyrelseserfaring

Personlige kompetencer

- Arbejder seriøst og målrettet
- Har overblik
- God til at lytte og sætte sig ind i andres ideer
- Særlige kvalifikationer ift. Sparekassens forretningsmodel
- Brancheindsigt og –erfaring indenfor byggeri/ejendomme

Udvalg i bestyrelsen

- Nominerings- og vederlagsudvalget

Andre ledelseshverv

- Direktør og bestyrelsesmedlem i Lars Jeppesen Tømrer- og Snedkermester A/S
- Direktør og bestyrelsesmedlem i Jeppesen Holding ApS
- Direktør i Strevelin Invest ApS
- Bestyrelsesmedlem i Dansk Byggeri på Fyn
- Bestyrelsesformand i Dansk Byggeri Vestfyn

Fremmøde

97 %.

Pia Kjær Nielsen

Afdelingsdirektør

Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

45 år – 15. februar 1970

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2011

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2017

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Nej, idet medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke kan anses for uafhængige

Garantkapital

- 39.000 kr. – uændret i 2015

Faglige kompetencer

- Ledelse
- Forretningsudvikling, strategi og eksekvering
- Stort kendskab til den finansielle sektor og dens konkurrenceforhold
- Evner at forstå, analysere og omsætte ideer til forretning
- Stort kendskab til Sparekassens markedsområde

Personlige kompetencer

- Integritet i forhold til bestyrelsesopgaven med fokus på værdiskabelse for Sparekassen
- Evner at bidrage med holdninger, tiltag og ideer
- Bred kontakthorisont og stort engagement

Bestyrelsesrelevante kurser i 2015

- Bestyrelsesseminar, 3S
- Seminar for medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, Finansforbundet

Ulrik Sørensen

Systemudvikler/fællestillidsmand
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem
55 år – 11. juni 1960

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2007

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2018

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Nej, idet medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke kan anses for uafhængige

Garantkapital

- 45.000 kr. – uændret i 2015

Faglige kompetencer

- Stor økonomisk forståelse og evne til at læse og forstå komplekse økonomiske fremstillinger

Udvalg i bestyrelsen

- Revisions- og risikoudvalget

Fremmøde

100 %.

- Indgående viden om virksomhedsdrift, herunder Sparekassens drift
- Uddannet civiløkonom med afsætning som speciale
- Uddannet tillidsmand med overbygningen Sagsbehandler i vanskelige personaleforhold
- Arbejdet med it siden 1983

Personlige kompetencer

- Evner at gennemskue og bidrage til løsning af komplekse problemstillinger
- Tillidsskabende og har modet til at udfordre
- Vedholdende, analytisk og konstruktiv
- En god formidler med mod og gennemslagskraft

Bestyrelsesrelevante kurser i 2015

- Bestyrelsesseminar, 3S
- Seminar for medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, Finansforbundet

Udvalg i bestyrelsen

- Nominerings- og vederlagsudvalget

Fremmøde

97 %.

Åge Almtøft

Direktør i Dal-Bo A/S
59 år – 20. april 1956

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2009

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2017

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 5.000 kr. – uændret i 2015

Faglige kompetencer

- Uddannet cand. merc. i revision og statsautoriseret revisor

- Erfaring fra ledelse på højt niveau i stor virksomhed og som økonomidirektør i børsnoteret virksomhed

Personlige kompetencer

- Høj integritet
- Uafhængighed
- Særlige kvalifikationer ift. Finanstilsynets krav
- Revisionskyndigt bestyrelsesmedlem

Bestyrelsesrelevante kurser i 2015

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Revisions- og risikoudvalget

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesmedlem i Dal-Bo Holding A/S
- Direktør i DKD Invest ApS
- Direktør i Almtøft Invest ApS

Fremmøde

100 %.

DIREKTION

Martin Nørholm Baltser

Administrerende direktør

53 år – 3. august 1962

Garantkapital

- 75.000 kr. – uændret i 2015

Faglige kompetencer

- Ledelse
- Bankdrift
- Kredit

Personlige kompetencer

- Visionær
- Tillidsfuld
- Ærlig

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesformand i NEM Forsikring A/S
- Bestyrelsesmedlem i Leasing Fyn Middelfart A/S
- Bestyrelsesmedlem i Leasing Fyn Bank A/S
- Bestyrelsesmedlem i Sparinvest Holdings SE
- Bestyrelsesmedlem i Trekantens Ejendomsselskab A/S
- Bestyrelsesformand i Sparekassekollegiet A/S
- Bestyrelsesmedlem i Kulturøen A/S
- Bestyrelsesformand i et godt HJEM A/S
- Bestyrelsesmedlem i Forsikringssamarbejde A/S
- Bestyrelsesmedlem i Kulturøens Bycenter A/S

Såvel bestyrelse som direktion aflønnes med fast vederlag, som fremgår nedenfor. Der udbetales således ikke variable løndele til direktion og bestyrelse. Sammensætningen af bestyrelsens og direktionens samlede vederlag fremgår af note 7 i årsregnskabet samt af Sparekassens lønpolitik, som kan læses på Sparekassens hjemmeside¹¹.

Vederlag 2015	Beløb i 1.000 kr.
Allan Buch (formand)	250
Bo Skouby Rosendahl	120
Bo Smith	120
Claus Nielsen	101
Jan Melgaard	101
Lars Jeppe Jeppesen	120
Pia Kjær Nielsen	120
Ulrik Sørensen	120
Helle Lund Gregersen ¹²	20
Niels Anker Michaelsen ¹²	20
Åge Almtoft (formand for revisions- og risikoudvalget)	170
Martin Nørholm Baltser (direktion)	3.202

Note 11: <http://midspar.dk/om-midspar/sparekassen/publikationer/rapporteringer/aarsregnskab-2015/>

Note 12: Udtrådt af bestyrelsen pr. 25. februar 2015.

VÆRDI- GRUNDLAG

VISION MISSION SÅDAN ER VI!

VISION: BEDST TIL KUNDER

Vores berettigelse som pengeinstitut er, at vores kunder har tillid til, at vi kan levere et langsigtet og stabilt fundament for deres økonomi. I Sparekassen er vi derfor ikke i tvivl om, at vores kunders opbakning er altafgørende for vores virke. I erkendelse heraf er vores vision at være bedst til kunder.

At være bedst til kunder er for os et spørgsmål om at udvise forståelse for den enkelte kundes konkrete livssituation og være på forkant med kundernes behov.

Erhvervskunden har brug for en hurtig afklaring, den ældre kunde har brug for personlig service, familien ønsker den samme rådgiver på tværs af privat- og erhvervsengagementer, og den unge kunde ønsker en letforståelig mobilapplikation. Fælles for de fleste er traditionelle dyder som:

- Tillid og tryghed
- Ordentlighed
- Personlig kontakt mellem mennesker
- Et højt fagligt niveau
- Tilgængelighed og fleksibel service
- Åben og ærlig kommunikation
- Effektive beslutningsgange
- Individuel service og rådgivning
- Relevante selvbetjenings tilbud i forhold til kundernes forventninger.

Værdier er ikke
noget, vi har. Det
er noget, vi skaber
sammen!

MISSION:

Unikt arbejdsfællesskab

- Tillid til og anerkendelse af den enkelte medarbejder. Dette er en forudsætning for, at alle møder begejstrede og engagerede på arbejde og en forudsætning for at skabe gode og trygge rammer for vores medarbejdere
- Vi har en arbejdsplads, hvor vi spiller hinanden gode og udnytter vores forskelligheder på bedste vis
- Vi er en del af den fælles succes og udvikler os sammen, både menneskeligt og fagligt
- Vi har stor personlig frihed og tillid, og vi forventer, at alle er åbne, forandringsparate og ansvarsfulde.

Bæredygtige resultater

- Middelfart Sparekasse stræber efter langsigtede resultater og forretninger, der tager afsæt i den enkelte kundes behov
- Vi skal udvikle Middelfart Sparekasse og opretholde Sparekassens selvstændighed
- Vi skaber resultater, der både måles på den økonomiske bundlinje og giver økonomisk tryghed for vores kunder og stolthed for vores medarbejdere
- Vi skaber langvarige relationer med både kunder og medarbejdere
- Vi opfører os ordentligt og vil hellere vente på den gode forretning.

Lokal udvikling

- Middelfart Sparekasse er med til at udvikle det lokale erhvervs-, forenings- og kulturliv i det lokalområde, vi er en del af. Vi tror på, at vi ved at fremme den lokale udvikling også er med til at fremme Sparekassens fortsatte udvikling
- Vi engagerer os og er synlige i lokalområdet for at stimulere virketrangen, skabe oplevelser, tiltrække tilflyttere og knytte endnu stærkere sociale bånd i de lokalsamfund, hvor vi er til stede via vores afdelinger
- Vi bidrager aktivt til udviklingen og støtter bredt i lokalområdet.

SÅDAN ER VI!

Vi er ordentlige og åbne over for vores omgivelser

- Du møder ærlige og troværdige medarbejdere med respekt for andres holdninger og forskellighed. Vi optræder professionelt, og moral og etik er vigtige elementer i vores rådgivning. Vi er åbne over for vores omgivelser og de forandringer, vi møder.

Vi indgår forretninger, der skaber værdi for dig og Sparekassen

- Vi ønsker at præsentere dig for anderledes og fleksible løsninger skabt til dine behov og ønsker. Vi vil skabe langvarige relationer med afsæt i, at vores relation skal være en god forretning for både dig som kunde og for Sparekassen.

Vi mødes i øjenhøjde

- Et kundeforhold i Middelfart Sparekasse er baseret på, at mennesker møder mennesker, og at mennesker er forskellige. Vi tilbyder dig en individuel service og rådgivning. Du kan derfor forvente en ligeværdig dialog i øjenhøjde.

Vi er Sparekassen, og det er vi stolte af

- Tilfredse medarbejdere er en forudsætning for at give dig en god kundeoplevelse. Derfor møder du begejstring og engagement i Sparekassen, og vores ambition er at være Danmarks bedste arbejdsplads.

Sådan er vi! er det, du som kunde og samarbejdspartner kan forvente, når du møder os i Middelfart Sparekasse.

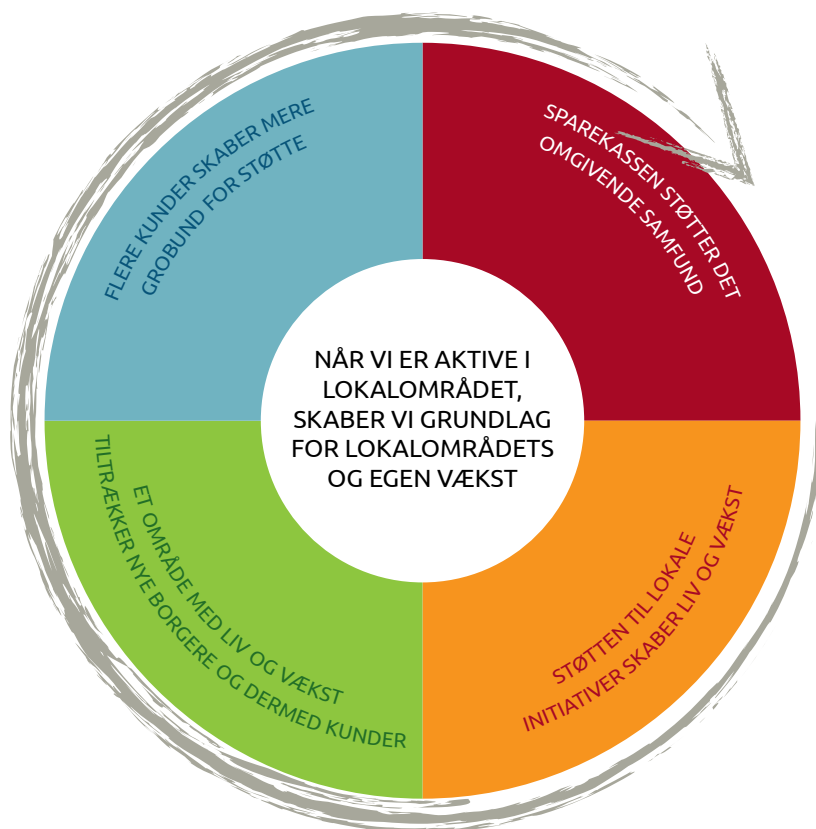
SAMFUNDSANSVAR MED FLERE BUNDLINJER

Vi mener, at samfundsansvar og den værdi, vi kan tilføre samfundet, har en fundamental betydning for vores eksistens. Sparekassen var ved grundlæggelsen i 1853 tænkt som en sparekasse til fælles bedste, og filosofien var, at Sparekassen skulle bidrage til sin by. Derfor har vi lige siden engageret os i initiativer, der kunne gavne verden omkring os. I dag har filosofien fået den engelske betegnelse CSR (corporate social responsibility) – det begreb har vi i Middelfart Sparekasse oversat til samfundsansvar.

Hele vores organisation tager samfundsansvar, og sådan vil det fortsat være. Samfundsansvar er nemlig ikke et fagområde, men en forretningsdisciplin som afspejler vores grundlæggende holdninger til det at drive forretning med omtanke for den omverden, vi er en del af.

For os handler samfundsansvar om at tage ansvar for både medarbejdere, kunder og det omkringliggende samfund. Vi måler på mere end vores økonomiske bundlinje, og vores ti strategiske målepunkter (se s. 3) er et udtryk for den balance, vi ønsker.

Derfor dækker vores arbejde med samfundsansvar både kunder (bæredygtige resultater), medarbejdere (et unikt arbejdsfællesskab) og engagement i lokalsamfundet (lokal udvikling).

For os handler samfundsansvar om at tage ansvar for både medarbejdere, kunder og det omkringliggende samfund.

Tilbageblik på 2015

I efteråret 2015 gennemførte underdirektør Rikke Dresing og CSR-studentermedhjælper Anne Mørk Christoffersen CSR-uddannelsen 'e4', som udbydes af Green Network i Vejle. Uddannelsen er bygget op omkring fire spor: økonomi, miljø, medarbejdere og etik. Dermed kan vi nu kalde os CSR-certificeret virksomhed. Med blikket rettet mod en samfundsansvarlig strategi for de kommende tre år kan vi tænke tilbage på 2015 som et år, hvor det strategiske fokus på samfundsansvar blev bragt i spil.

At Middelfart Sparekasses arbejde med samfundsansvar er kendt og anerkendt, fik vi bevis for i efteråret 2015. I forbindelse med CSR Awards i Vejle var Middelfart Sparekasse inviteret til at holde et oplæg om vores arbejde med samfundsansvar. Sammen med Region Syddanmark, Esbjerg Kommune og professor Ove Kaj Pedersen fra Copenhagen Business School fortalte vi om, hvordan både offentlige og private virksomheder kan være med til at skabe levende og levedygtige lokalsamfund.

'Med e4 har vi fået nogle værktøjer, der i højere grad gør os i stand til at arbejde med samfundsansvar som en forretningsdisciplin i hele organisationen. Og det er vigtigt. Vi ønsker ikke, at samfundsansvar skal isoleres til en afdeling eller en ansvarlig. Vi ønsker, at hele vores organisation tager samfundsansvar og udnytter de forretningsmæssige muligheder, som e4 har været med til at afdække.'

Underdirektør Rikke Dresing.

Adm. direktør Martin Baltser og vicedirektør Peter Møller modtog i oktober 2015 for andet år i træk diplom for at have de mest tilfredse erhvervs- og privatkunder.

BÆREDYGTIGE RESULTATER

'Vi ser en lige linje fra tilfredse medarbejdere til tilfredse kunder. Hvis du kommer glad på arbejde, har du overskud til at være smilende og imødekommende over for kunderne. Derfor hænger tilfredse medarbejdere tæt sammen med vores vision om at være bedst til kunder.'
Adm. direktør, Martin Baltser.

I Middelfart Sparekasse stræber vi efter langsigtede resultater og forretninger, der tager afsæt i den enkelte kundes behov.

Tilfredse kunder er afgørende for kundefastholdelse og for at skabe vækst blandt eksisterende og nye kunder. Vi får løbende anerkendelser, der underbygger vores daglige arbejde med og visionen om at være bedst til kunder. Og i 2015 kunne vi igen bryste os af topplaceringer i to uafhængige undersøgelser, når det gælder tilfredshed blandt såvel privat- som erhvervs-kunder. De to undersøgelser omfatter Analyse Danmarks Bankanalyse og Finanssektorens Kundebenchmark. Finanssektorens Kundebenchmark er den mest omfattende af de to analyser med besvarelser fra henholdsvis 25.000 privatkunder og 2.000 erhvervskunder.

Kundeklager

Også når der opstår uenigheder mellem os og kunderne, går vi langt for at fastholde den gode dialog. I 2015 modtog Sparekassen i alt 6 kundeklager. Sparekassen har én sag, som verserer i Pengeinstitutankenævnet, mens én anden sag er blevet afvist af Pengeinstitutankenævnet. Vi anser det niveau som et udtryk for, at vi lykkes med at bevare den gode dialog med kunden, også når der opstår udfordringer.

MÅLEPUNKT 1:
KUNDER > 60.000

STATUS PR. 31.12.2015:
61.391 KUNDER

Kundetilfredsheden afspejler sig i den kundetilstrømning, vi har oplevet de seneste år. I 2015 kan vi glæde os over at have 61.391 kunder, hvilket svarer til en kundetilgang på netto 5.000.

MÅLEPUNKT 4:
KUNDETILFREDSHED TOP 3

STATUS FOR 2015:
NR. 1

Målepunktet tager udgangspunkt i resultatet fra Analyse Danmarks Bankanalyse.

MÅLEPUNKT 5:
ANBEFALINGSVILLIGHED > 50 %

STATUS FOR 2015:
58,4 %

På en skala fra 0-10 angiver kunderne, hvor sandsynligt det er, at de vil anbefale Middelfart Sparekasse til andre. Målepunktet baseres på tal fra Sparekassens årlige kundeundersøgelse, hvor mere end 900 kunder deltager.

UNIKT ARBEJDSFÆLLESSKAB

Tillid til og anerkendelse af den enkelte medarbejder er en forudsætning for, at alle møder begejstrede og engagerede på arbejde og en forudsætning for at skabe gode og trygge rammer for vores medarbejdere. Derfor arbejder vi hver dag for at skabe en arbejdsplads, hvor vi gør hinanden gode og udnytter vores forskelligheder på bedste vis.

Vi er en del af en fælles succes og udvikler os sammen, både menneskeligt og fagligt. Vi har en stor personlig frihed og tillid, og vi forventer, at alle er åbne, forandringsparate og ansvarsfulde.

**GREAT
PLACE
TO
WORK®**

**MÅLEPUNKT 7:
"DET ER ET GODT STED
AT ARBEJDE" > 95 %**

**STATUS FOR 2015:
100 %**

I undersøgelsen fra Great Place To Work® svarer 100 % af medarbejderne, at de alt i alt mener, at Middelfart Sparekasse er et rigtig godt sted at arbejde.

Danmarks bedste arbejdsplads

I 2015 blev Middelfart Sparekasse for 14. gang kåret som en af Danmarks bedste arbejdspladser, og vi kan nu glæde os over titlen som Danmarks næstbedste arbejdsplads.

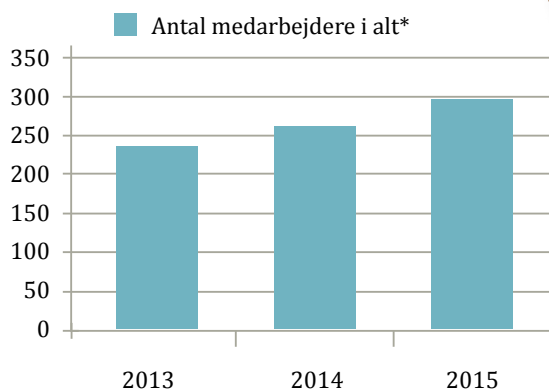
Undersøgelsen foretages af Great Place to Work® i Danmark og er baseret på definitionen af den gode arbejdsplads som et sted, hvor medarbejderne har tillid til de mennesker, de arbejder for, er stolte af det arbejde, de udfører, og føler fællesskab med deres kolleger.

MÅLEPUNKT 6: DANMARKS BEDSTE ARBEJDSPLADSER® TOP 5

**STATUS FOR 2015:
NR. 2.**

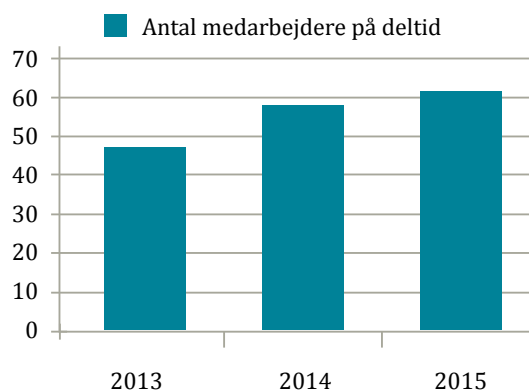
MEDARBEJDER- SAMMENSETNING

*Den procentmæssige fordeling af medarbejdere i administrationen og i kundeekspederende afdelinger er uændret fra 2013-2015: 22 % medarbejdere i administrationen, 78 % i kundeekspederende afdelinger.

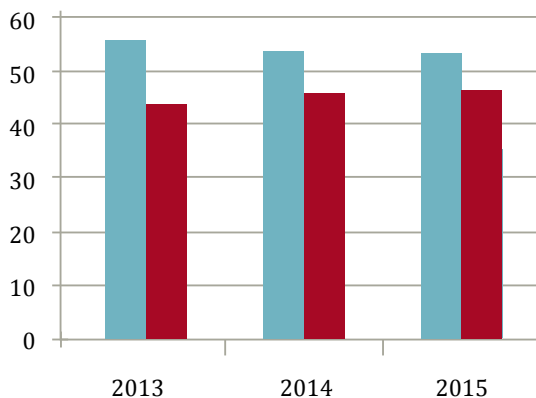
I 2015 havde Sparekassen 62 medarbejdere ansat på deltid, hvilket svarer til 21 % af Sparekassens medarbejderstab.

	2013	2014	2015
Gennemsnitsalder (år)	46	47	48
Antal medarbejdere på 60+ år	24	39	46
Gennemsnitlig anciennitet (år)	7,6	7,5	7,2

I 2015 havde Sparekassen 46 medarbejdere på over 60 år, hvilket svarer til 15,5 % af Sparekassens medarbejderstab. I finanssektoren var samme tal for 2014 på 7 %, og gennemsnitsalderen i 2014 var på 44 år.

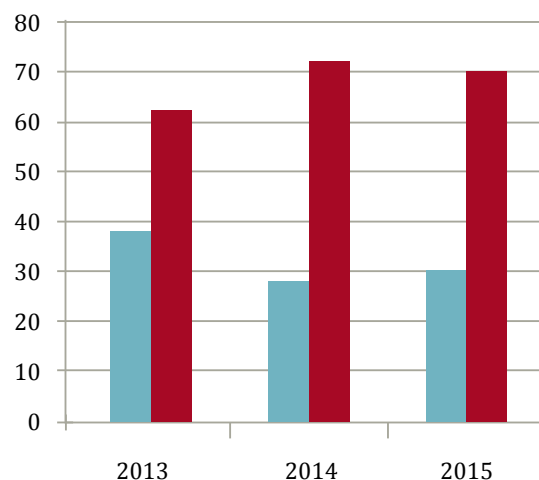
KØNSFORDELING

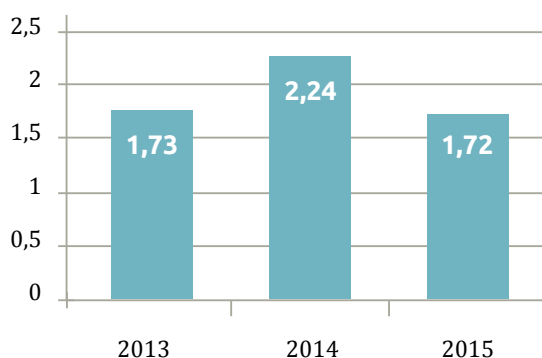
*I finanssektoren
udgør andelen af
kvinder 48 %*

*I finanssektoren
udgør andelen af
kvinder i ledende
stillinger 31 %*

■ Kvinder i ledende stillinger (%)
■ Mænd i ledende stillinger (%)

SYGEFRAVÆR

■ Gennemsnitlig sygefravær i Sparekassen i %

*I 2014 var
sygefraværet i
finanssektoren 2,80 %.
I 2015 var Sparekassens
sygefravær på
1,72 %.*

Tidligere har vi defineret langtidssygdom som mere end 3 ugers sygefravær. I takt med at refusionen for sygefravær er ændret, vil vi fremadrettet betegne langtidssygdom som medarbejdere med et sygefravær på mere end 4 uger.

89%

VURDERER, AT DERES
PSYKISKE HELBRED
ER GODT ELLER
VIRKELIG GODT

36%

ER ORGANDONORER

Sundhed og trivsel

Kost, rygning, alkohol, motion og stress (KRAMS) er faktorer, som er væsentlige for vores helbred og trivsel. Derfor måler vi løbende på disse faktorer via den årlige KRAMS-spørgeundersøgelse og igangsætter ud fra undersøgelsens resultater relevante tilbud såsom rygestopkurser mv. De sundhedsfremmende tilbud sker både centralt og decentralt, hvor sundhedsfremmende aktiviteter kan iværksættes i og af den enkelte afdeling.

26%

ER BLOD-
DONORER

86

%

DYRKER MOTION
MINDST 2-3
GANGE OM UGEN

5%

ER
RYGERE

95%

DRIKKER
ALKOHOL
FÆRRE
END 1-3
GANGE
OM UGEN

75

%

VURDERER, AT
DERES FYSISKE
HELBREDSTILSTAND
ER GOD ELLER
VIRKELIG GOD

*Finanseleverne Simone
Kofoed-Larsen og Chris
Holm Michelsen.*

Uddannelse, udvikling og læring

Uddannelse og kompetenceudvikling har stor betydning for såvel medarbejdernes trivsel og udvikling som for kundernes møde med Sparekassen. Det er vigtigt for Middelfart Sparekasse, at medarbejdernes kompetencer altid er opdaterede, og derfor anvender Sparekassen naturligvis midler på udvikling af medarbejdernes kompetencer.

Ligeledes er det en del af vores ansvar at uddanne fremtidens unge, og vi har derfor løbende studerende og elever ansat.

		2013	2014	2015
Antal	Finanselever	2	4	4
	Finansøkonom trainees	3	2	3
	Praktikanter	2	3	3
	Studentermedhjælpere	1	1	2
	8. klasseelever i virksomhedspraktik	4	4	4
	HD	6	7	8
	Master i Ledelse, Finanssektorens Uddannelsescenter	2	4	3
	Sparekassens Talent Akademi	-	4	4
	MBA	0	0	1
Uddannelse i alt		20	29	32

LOKAL UDVIKLING

Lige siden starten af 1853 har det været Middelfart Sparekasses filosofi at lade en del af overskuddet gå tilbage til samfundet i form af støtte til blandt andet forenings- og kulturlivet. Sparekassen blev således dannet med et lokalt og socialt ansvarligt formål.

Middelfart Sparekasses omgivelser har fortsat glæde af de mere end 160 års arbejde med samfundsansvar, og i 2015 lod Sparekassen 6,2 mio. kr. gå tilbage til støtte til samfundet.

På den måde skaber vi vækst ved at udvikle samfundet. En vækst, der naturligt kommer Sparekassen til gode, for når det omkringliggende samfund har det godt, har Middelfart Sparekasse det godt.

MS Fokuskonto

MS Fokuskonto er en almindelig indlånskonto, hvor kunden dog får en bedre rente end normalt på indlån. Det særlige ved kontoen er, at

Middelfart Sparekasse giver, hvad der svarer til én procent af det samlede indestående på MS Fokuskonti til en velgørende organisation. I 2014 og 2015 har vi støttet Mødrehjælpen. For 2015 kunne vi overrække 177.750 kroner, og dermed har Sparekassen i samarbejdsperioden støttet med i alt 306.274 kroner.

**MÅLEPUNKT 8:
ENGAGEMENT I
LOKALSAMFUNDET
> 5 MIO. KR. / 20 % AF
RESULTATET FØR SKAT**

**STATUS FOR 2015:
6.2 MIO. KR.**

Heidi Lausen Purup (tv),
kommunikationschef i
Mødrehjælpen og Rikke
Dresing, underdirektør i
Middelfart Sparekasse.

Kampen mod mobning

I Middelfart Sparekasse støtter vi budskabet om at være en god holdspiller. En god holdspiller på banen – og lige så vigtigt uden for banen. Til gavn for alle og vores samfund. Derfor har vi indgået et samarbejde med håndboldspilleren Mikkel Hansen, som har stiftet den nye forening, MH24, for at bekæmpe mobning i sportslivet og i de danske folkeskoler. Foreningen er stiftet i samarbejde med Hummel og Call Me. Vi har støttet Mikkel fra starten af hans karriere og glæder os til at støtte ham i hans arbejde mod mobning. Vi håber, at Mikkel og foreningens arbejde vil berige debatten om mobning og glæder os til at følge projektet.

It til Gambia

Når vi udskifter gamle pc'ere, renser vi dem og giver dem oftest videre til skoler, foreninger eller andre, der kan få glæde af dem. En af vores medarbejdere gjorde opmærksom på, at hendes bror til tider sender en container til Gambia med tøj mv. I efteråret 2015 sendte vi derfor 18 stationære computere inkl. skærme, tastaturer, mus og Windows 7 installeret med i containeren. Selvom sendingen fremstår som en dråbe i et stort hav, er vi på den måde alligevel med til at støtte udviklingen i Gambia.

Frivilligt arbejde

Vi opfordrer medarbejderne til at tage aktivt del i deres lokalsamfund, eksempelvis i form af frivilligt arbejde. Derudover stiller vi gerne lokaler til rådighed for foreninger til møder o.l. Mere end 50 % af Sparekassens medarbejdere arbejder frivilligt i fritiden og bidrager på den måde til lokalsamfundet i fx sportsforeninger, kulturliv, velgørenhedsorganisationer mv.

Frivillig mentor for to piger fra Afghanistan

Frivillig gældsrådgiver

Medlem af frivillignet under Dansk Flygtningenet – gymnastik med flygtningekvinder

Frivillig hos Inges Kattehjem

Hjælpetræner i sportsklub

Frivilligt arbejde i café for handicappede

Vågevagt tilknyttet frivillighedscenter

Medlem af Lions Club, som støtter nationalt og internationalt, hvor der er brug for hjælp

Spejderleder

Cykler med Team Rynkeby for at indsamle penge til Børnecancerfonden

Netværksfamilie for ungt syrisk par

Frivillig hjælper i støtteforening for børn

Indsamler for velgørende organisationer

Pris for handicapvenlighed

Som en del af et større renoveringsprojekt fik vores afdeling i Hedensted etableret ny rampe og nyt indgangsparti til stor glæde for flere af vores gangbesværede kunder. Desuden har afdelingen automatisk døråbner, let adgang til mødelokaler, og så er hæveautomaten placeret, så også kørestols- og rollatorbrugere kan bruge den. Det store fokus på bruger- og handicapvenlighed indbragte i december 2015 afdelingen Handicapprisen 2015, da en glad kunde havde indstillet afdelingen. Prisen blev uddelt af Hedensted Kommune og kommunens Handicap-råd. Med Handicapprisen fulgte et kunstværk af maleren Gitte Madsen fra Juelsminde samt et skilt og et diplom.

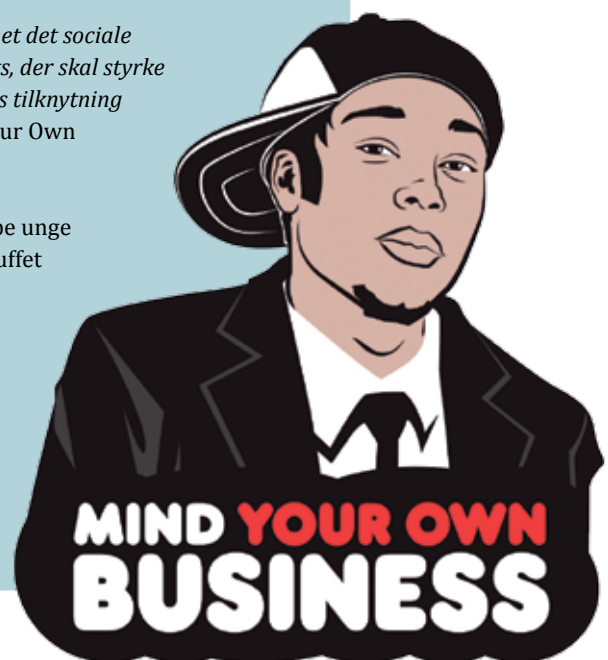
I undersøgelsen 'Danmarks bedste arbejdsplads' for 2015 svarer 98 % af medarbejderne, at de har det godt med den måde, vi bidrager til samfundet på.

Mind Your Own Business

I 2015 indledte Middelfart Sparekasse et samarbejde med Dansk Flygtningehjælp om projektet 'Mind Your Own Business', hvor socialt udsatte etniske minoritetsdrengene får til opgave at starte deres egen virksomhed.

'Med iværksætteri som omdrejningspunkt samler programmet det sociale potentiale i erhvervslivet og civilsamfundet i en fælles indsats, der skal styrke drengenes faglige kompetencer, sociale relationer samt deres tilknytning til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet.' (citater Mind Your Own Business)

Sparekassen deltager som mentorvirksomhed for en gruppe unge drenge fra Odense, der ved at deltage i dette projekt har truffet et valg og ytret et ønske om at se nye eller anderledes veje i forhold til uddannelse og arbejdsliv. Vi stiller relevante medarbejdere til rådighed for gruppen for at hjælpe deres idé bedst muligt på vej, og desuden inviteres drengene på virksomhedsbesøg, hvor de får et indblik i, hvordan en virksomhed fungerer.

ÅRSREGNSKAB

RESULTATOPGØRELSE

Beløb i 1.000 kr.

Note	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
3 Renteindtægter	286.282	279.229	301.712	294.861
4 Renteudgifter	23.206	34.363	23.513	34.950
Netto renteindtægter	263.076	244.866	278.199	259.911
Udbytte af aktier m.v.	2.798	3.204	2.798	3.204
5 Gebyrer og provisionsindtægter	162.944	129.062	173.135	138.665
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	7.298	5.141	7.925	5.605
Netto rente- og gebyrindtægter	421.520	371.991	446.207	396.175
6 Kursreguleringer	6.901	9.852	6.818	9.876
Andre driftsindtægter	1.618	5.250	11.106	12.115
7 Udgifter til personale og administration	296.266	254.985	309.784	267.355
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	18.972	5.531	65.328	5.897
Andre driftsudgifter	10.698	10.079	10.707	10.153
8 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	92.706	73.103	94.889	74.435
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	-3.882	29.715	25.881	14.567
Resultat før skat	7.515	73.110	9.304	74.893
9 Skat	2.958	5.795	4.747	7.578
Årets resultat	4.557	67.315	4.557	67.315
Forslag til resultatdisponering				
Foreslået rente til garantier	20.786	17.510		
Overført fra/til overført overskud	-16.229	49.805		
	4.557	67.315		
Totalindkomstopgørelse				
Årets resultat	4.557	67.315	4.557	67.315
Anden totalindkomst:				
Værdiregulering af domicilejendomme	0	0	-665	-1.485
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	-665	-1.485	0	0
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	192	20	192	20
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter	-51	-8	-51	-8
Anden totalindkomst efter skat	-524	-1.473	-524	-1.473
Årets totalindkomst	4.033	65.842	4.033	65.842

BALANCEN · AKTIVER

Beløb i 1.000 kr.

Note	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	289.861	489.132	289.861	489.132
10 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	114.580	46.300	126.878	51.865
11 Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	3.595	3.977	3.595	3.977
11 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	4.291.672	4.334.739	4.349.742	4.139.068
Obligationer til dagsværdi	1.610.830	1.157.121	1.613.981	1.157.121
Aktier m.v.	215.043	198.547	215.043	198.547
12 Kapitalandele i associerede virksomheder	48.354	80.131	61.596	90.767
12 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	281.713	49.175	0	0
13 Aktiver tilknyttet puljeordninger	305.427	87.712	305.427	87.712
14 Immaterielle aktiver	63	140	314	515
15 Grunde og bygninger, i alt	34.033	43.454	254.159	312.949
Investerings ejendomme	32.204	41.575	75.396	92.068
Domicilejendomme	1.829	1.879	178.763	220.881
16 Øvrige materielle aktiver	28.786	26.251	35.900	32.347
Aktuelle skatteaktiver	601	644	153	572
9 Udsudte skatteaktiver	3.721	2.827	2.509	2.515
Aktiver i midlertidig besiddelse	11.741	26.386	11.741	26.386
Andre aktiver	94.699	71.938	126.335	102.711
Periodeafgrænsningsposter	31.347	24.133	42.412	35.588
Aktiver i alt	7.366.066	6.642.607	7.439.646	6.731.772

BALANCEN · PASSIVER

Beløb i 1.000 kr.

Note	Gæld	Sparekassen		Koncernen	
		2015	2014	2015	2014
17	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	47.630	261.730	52.425	287.113
18	Indlån og anden gæld	5.836.109	5.192.012	5.868.501	5.219.365
	Indlån i puljeordninger	305.427	87.712	305.427	87.712
	Aktuelle skatteforpligtelser	0	132	0	0
19	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	1.425	0	1.425
	Andre passiver	216.451	190.785	235.317	208.308
	Periodeafgrænsningsposter	1.247	965	18.195	20.003
	Gæld i alt	6.406.864	5.734.761	6.479.865	5.823.926
	Hensatte forpligtelser				
	Hensættelser til tab på garantier	2.613	4.342	2.646	4.342
	Andre hensatte forpligtelser	0	451	546	451
	Hensatte forpligtelser i alt	2.613	4.793	3.192	4.793
	Efterstillede kapitalindskud				
20	Efterstillede kapitalindskud	49.635	49.510	49.635	49.510
	Egenkapital				
	Garantkapital	487.872	424.835	487.872	424.835
	Overført overskud	397.390	409.767	375.727	381.433
	Opskrivningshenlæggelse	1.195	1.860	1.195	1.860
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	0	21.663	28.334
	Renter garantkapital	20.786	17.510	20.786	17.510
	Værdiregulering af sikringsinstrumenter	-288	-429	-288	-429
	Egenkapital i alt	906.954	853.543	906.954	853.543
	Passiver i alt	7.366.066	6.642.607	7.439.646	6.731.772
21	Eventualforpligtelser				
22	Regnskabsmæssig sikring				
23	Afledte finansielle instrumenter				
24	Koncernoversigt				
25	Kapitalkrav				
26	Risikostyring				

EGENKAPITALOPGØRELSE · SPAREKASSEN

Beløb i 1.000 kr.

Sparekassen	Garant- kapital	Overført resultat	Opskriv- ningshen- læggelse	Renter garant- kapital	Ændring dagsværdi sikr.instr.	I alt
Egenkapital 1. januar 2014	358.704	361.376	0	8.216	-441	727.855
Totalindkomst i 2014						
Årets resultat	0	67.315	0	0	0	67.315
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	0	-3.345	1.860	0	0	-1.485
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	20	20
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter i tilknyttede virksomheder	0	0	0	0	-8	-8
Årets totalindkomst	0	63.970	1.860	0	12	65.842
Transaktioner med garantanter						
Udbetalte renter garantkapital	0	0	0	-8.216	0	-8.216
Skat af udbetalte garantrenter	0	1.931	0	0		1.931
Renter garantkapital	0	-17.510	0	17.510	0	0
Ny garantkapital	66.131	0	0	0	0	66.130
Transaktioner med garantanter i 2014 i alt	66.131	-15.579	0	9.294	0	59.846
Egenkapital 31. december 2014	424.835	409.767	1.860	17.510	-429	853.543
Totalindkomst i 2015						
Årets resultat	0	4.557	0	0	0	4.557
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	0	0	-665	0	0	-665
Værdiregulering af sikringsinstru- menter i tilknyttede virksomheder	0	0	0	0	192	192
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	-51	-51
Årets totalindkomst	0	4.557	-665	0	141	4.033
Transaktioner med garantanter						
Udbetalte renter garantkapital	0	0	0	-17.510	0	-17.510
Skat af udbetalte garantrenter		3.852	0	0	0	3.852
Renter garantkapital	0	-20.786	0	20.786	0	0
Ny garantkapital	63.037	0	0	0	0	63.037
Transaktioner med garantanter i 2015 i alt	63.037	-16.934	0	3.276	0	49.379
Egenkapital 31. december 2015	487.872	397.390	1.195	20.786	-288	906.954

EGENKAPITALOPGØRELSE · KONCERN

Beløb i 1.000 kr.

Koncern	Garant- kapital	Overført resultat	Opskriv- nings- henlæggelse	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdis metode	Renter ga- rantkapital	Ændring dagsværdi sikr.instr.	I alt
Egenkapital 1. januar 2014	358.704	361.376	0	0	8.216	-441	727.855
Totalindkomst i 2014							
Årets resultat	0	38.981	0	28.334	0	0	67.315
Værdiregulering af domicilejendomme	0	-3.345	1.860	0	0	0	-1.485
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	0	20	20
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	0	-8	-8
Årets totalindkomst	0	35.636	1.860	28.334	0	12	65.842
Transaktioner med garantier							
Udbetalte renter garantkapital	0	0	0	0	-8.216	0	-8.216
Skat af udbetalte garantrenter	0	1.931	0	0	0	0	1.931
Renter garantkapital	0	-17.510	0	0	17.510	0	0
Ny garantkapital	66.131	0	0	0	0	0	66.131
Transaktioner med garantier i 2014 i alt	66.131	-15.579	0	0	9.294	0	59.846
Egenkapital 31. december 2014	424.835	381.433	1.860	28.334	17.510	-429	853.543
Totalindkomst i 2015							
Årets resultat	0	11.228	0	-6.671	0	0	4.557
Værdiregulering af domicilejendomme	0	0	-665	0	0	0	-665
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	0	192	192
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	0	-51	-51
Årets totalindkomst	0	11.228	-665	-6.671	0	141	4.033
Transaktioner med garantier							
Udbetalte renter garantkapital	0	0	0	0	-17.510	0	-17.510
Skat af udbetalte garantrenter	0	3.852	0	0	0	0	3.852
Renter garantkapital	0	-20.786	0	0	20.786	0	0
Ny garantkapital	63.037	0	0	0	0	0	63.037
Transaktioner med garantier i 2015 i alt	63.037	-16.934	0	0	3.276	0	49.379
Egenkapital 31. december 2015	487.872	375.727	1.195	21.663	20.786	-288	906.954

NOTER

NOTEOVERSIGT

1. Anvendt regnskabspraksis	14. Immaterielle anlægsaktiver
2. Femårsoversigt og nøgletal	15. Grunde og bygninger
3. Renteindtægter	16. Øvrige materielle aktiver
4. Renteudgifter	17. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker
5. Gebyrer og provisionsindtægter	18. Indlån og anden gæld
6. Kursreguleringer	19. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris
7. Udgifter til personale og administration	20. Efterstillede kapitalindskud
8. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	21. Eventualforpligtelser
9. Skat	22. Regnskabsmæssig sikring
10. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	23. Afledte finansielle instrumenter
11. Udlån og andre tilgodehavender	24. Koncernoversigt
12. Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	25. Kapitalkrav
13. Aktiver tilknyttet puljeordninger	26. Risikostyring

1. ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Generelt

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med reglerne for regnskabsaflæggelse i 'lov om finansiell virksomhed' samt 'bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter m.fl.' (regnskabsbekendtgørelsen).

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger ind-

regnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger på domicilejendomme via totalindkomstopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og koncernen i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten. Koncernen anvender ikke reglerne for omklassificering af visse finansielle aktiver fra dagsværdi til amortiseret kostpris.

Fastlæggelse af dagsværdi

Dagsværdi er det beløb, som et aktiv kan omsættes til eller en forpligtelse indfries til ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den noterede pris på markedet.

For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der inddrager alle de tilgængelige data, som markedsdeltagerne må antages at ville tage i betragtning ved en prisfastsættelse.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs.

Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Regnskabsmæssig sikring

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som 'Andre aktiver' henholdsvis 'Andre passiver'.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for afdækning af dagsværdien af et indregnet aktiv eller indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor Sparekassen har alle væsentlige risici og fordele, forbundet med ejendomsretten (finansiell leasing) indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelse, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rentefod eller en tilnærmet værdi heraf som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for virksomhedens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Regnskabsmæssige skøn

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af Sparekassens ledelse i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er som følger:

- Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender, hvor der er væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at ikke alle fremtidige betalinger modtages. Endvidere skal det oplyses, at gruppevis nedskrivninger fortsat er behæftet med en vis usikkerhed, da Sparekassen kun har et begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne
- Hensættelser til tab på garantier, hvor der er væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at der skal betales på den afgivne garanti
- Grunde og bygninger, hvor der er væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdien på ejendomme. Disse værdiansættes på baggrund af afkastmodellen. De fremtidige pengestrømme er baseret på Sparekassens estimering af det fremtidige resultat samt afkastkrav for hver enkelt ejendom under hensyntagen til blandt andet beliggenhed og vedligeholdelse. Ledelsen har ved fastsættelsen af markedsværdierne på ejendommene taget udgangspunkt i tilgængelige markedsstatistikker, hvor blandt andet gennemsnitlige markedslejer og afkastkrav på ejendomme i samme geografiske område fremgår. Ledelsen har i enkelte tilfælde som følge af ejendommenes særlige forhold anvendt egne afkastkrav
- Noterede finansielle instrumenter, der kan være prissat på markeder med lav omsætning, hvorved der kan være en vis usikkerhed ved anvendelse af børskurserne ved måling til dagsværdi

- Unoterede finansielle instrumenter, hvor der er væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdierne
- Midlertidigt overtagne aktiver, hvor der er væsentlige skøn forbundet med fastlæggelsen af salgsværdien af de overtagne aktiver.

KONSOLIDERING

Tilknyttede virksomheder

Koncernregnskabet omfatter Middelfart Sparekasse og de virksomheder, hvori Sparekassen direkte eller indirekte ejer mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Bestemmende indflydelse opnås, hvor Sparekassen har beføjelse til at styre den kontrollerede virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter.

Købte virksomheder medtages fra overtagelsestidspunktet. Solgte virksomheder medtages frem til overdragelsestidspunktet.

Hvis kostprisen inklusive transaktionsomkostninger overstiger dagsværdien af nettoaktiverne i den overtagne virksomhed, indregnes det resterende positive forskelsbeløb som goodwill. Hvor dagsværdi af nettoaktiverne overstiger kostpris (negativ goodwill), indregnes forskelsbeløbet som en indtægt i resultatopgørelsen på overtagelsestidspunktet.

De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med modervirksomhedens regnskabspraksis.

Associerede virksomheder

Associerede virksomheder er virksomheder, der ikke er tilknyttede, men i hvilke koncernen besidder kapitalandele og udøver en betydelig, men ikke bestemmende indflydelse. Koncernen klassificerer sædvanligvis virksomheder som associerede, hvis Sparekassen direkte eller indirekte besidder stemmerettigheder på mellem 20 % og 50 %.

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes på erhvervelsestidspunktet til kostpris

og værdiansættes herefter til indre værdi med tillæg af erhvervet goodwill. Den forholds-mæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter skat indregnes i posten 'Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder'.

Fælles kontrollerede virksomheder

Fælles kontrollerede virksomheder er virksomheder, i hvilke koncernen sammen med de øvrige deltagere har aftalebestemt fælles bestemmende indflydelse på virksomhedens erhvervsmæssige aktivitet.

Kapitalandele i fælleskontrollerede virksomheder indregnes på erhvervelsestidspunktet til kostpris og værdiansættes herefter til indre værdi med tillæg af erhvervet goodwill og præsenteres som en del af posten 'Kapitalandele i associerede virksomheder'. Den forholds-mæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter skat indregnes i posten 'Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder'.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes ved sammenlægning af regnskabsposter med ensartet indhold. Der foretages eliminering af koncerninterne indtægts- og udgiftsposter, interne aktiebesiddelser, mellemværender samt garantier. Fælles kontrollerede virksomheder indgår i konsolideringen med en andel svarende til koncernens ejerandel i de pågældende virksomheder (pro rata konsolidering).

Koncerninterne transaktioner

Ved samhandel mellem koncernens virksomheder sker afregning på markedsbaserede vilkår eller på omkostningsdækkende basis.

Minoritetsinteresser

Ved opgørelse af koncernresultat og koncernegenkapital anføres den del af dattervirksomhedernes resultat og egenkapital, der kan henføres til minoritetsinteresser, som særskilte poster i resultatopgørelse og balance.

RESULTATOPGØRELSEN

Netto rente- og gebyrindtægter

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, som de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter. Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Renteindtægter af den del af udlån mv., der er nedskrevet, medtages under nedskrivninger på udlån.

Vederlag og formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at Sparekassen forestår serviceringen og dermed opnår ret til vederlaget. Totalkredit kan modregne konstaterede tab i realkreditlånets løbetid i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Kursreguleringer

Kursreguleringer omfatter alle værdireguleringer af aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi, og realiserede og urealiserede kursreguleringer af poster i handelsbeholdningen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn, pension og sociale omkostninger mv. til Sparekassens personale. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratualer og fratrædelsesgodtgørelser indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Pensionsordninger

Alle indgåede pensionsordninger med medarbejdere er bidragsbaserede. På de bidrags-

baserede ordninger indbetales faste bidrag til en uafhængig pensionskasse. Pengeinstituttet har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og -udgifter omfatter primært huslejeindtægter og udgifter vedrørende Indskydergarantifonden.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Middelfart Sparekasse er sambeskattet med Sparekassens dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige under-skud).

BALANCEN

Tilgodehavender og gæld hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender og tidsindskud hos andre kreditinstitutter og i centralbanker. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker omfatter gæld til andre kreditinstitutter. Tilgodehavender måles til dagsværdi. Gæld måles til amortiseret kostpris.

Udlån

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Børsnoterede udlån og udlån, der indgår i en handelsbeholdning, måles til dagsværdi. Øvrige udlån måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesgebyrer m.v. og med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af indtrådte, men endnu ikke realiserede tab.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender foretages såvel individuelt som gruppevist.

Nedskrivninger til tab foretages, når der er en objektiv indikation for værdiforringelse. Sparekassen gennemgår alle udlån af betydelig størrelse defineret som udlån større end 2 % af kapitalgrundlaget samt udlån, der er individuelt værdiforringet. Lån under denne grænse samt lån, der ikke er nedskrevet individuelt, indgår i de gruppevise vurderinger.

For individuelle nedskrivninger anses objektiv indikation som indtruffet, fx når låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, når låntager ikke overholder sin betalingspligt for afdrag og renter, når Sparekassen yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være ydet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder, eller når det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Individuel nedskrivning foretages med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet opgjort med baggrund i det mest sandsynlige udfald. Ved beregningen af nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger anvendes for fastforrentede udlån den oprindeligt fastsatte rentesats. For variabelt forrentede udlån anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet.

Udlån, der ikke er nedskrevet individuelt, inddeles i grupper for vurdering af nedskrivningsbehovet (gruppevise nedskrivninger).

Den gruppevise vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko.

Der opereres med tre grupper fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og én gruppe af erhvervskunder. Modellen opererer med flere erhvervsgrupper svarende til brancheopdelingen. Det er vurderet, at denne model bedst matcher kreditrisikoen på Sparekassens erhvervsudlån.

Den gruppevise vurdering foretages ved en segmenteringsmodel, som er udviklet af foreningen Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal signifikante forklarende makroøkonomiske variable via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal konkurser/tvangsauktioner m.fl.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren. Sparekassen har derfor vurderet, om modelestimerne skal tilpasses kreditrisikoen for Sparekassens egen udlånsportefølje.

Denne vurdering har medført en tilpasning af modelestimerne til egne forhold, hvorefter det er de tilpassede estimer, som danner baggrund for beregningen af den gruppevise nedskrivning. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. Ved at sammenligne med det enkelte udlåns oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko for den aktuelle regnskabsperiode fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevise nedskrivning. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer m.v., der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen.

Aktier m.v.

Aktier, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres til lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen.

For unoterede aktier i form af aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen for at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen, og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser).

For øvrige unoterede aktier, herunder også aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden), hvilket

indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi.

I resultatopgørelsen indregnes Sparekassens andel af virksomhedernes resultat efter skat samt fortjeneste eller tab ved afhændelse af kapitalandele.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode under lovpligtige reserver i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen. Nedskrivninger indregnes og fradrages i eventuelle positive lovpligtige reserver, så længe der er en reserve at modregne i.

Dattervirksomheder og associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til kr. 0. Har Sparekassen en retlig eller en faktisk forpligtelse til at dække virk-

somhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Aktiver tilknyttet puljeordninger

Aktiver tilknyttet puljeordninger er aktiver i puljer, hvorom det gælder, at Sparekassen ikke har nogen risiko.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver består af øvrige immaterielle aktiver.

Øvrige immaterielle aktiver omfatter erhvervet software. Immaterielle aktiver indregnes til kostpris. Erhvervet software afskrives lineært over tre år.

Ejendomme og øvrige materielle aktiver

Ejendomme og øvrige materielle aktiver måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser.

Investerings ejendomme er ejendomme, som besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinster, herunder ejendomme udlejet under operationelle leasingaftaler. Domicilejendomme er ejendomme, som Sparekassen selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed.

Investerings ejendomme måles efter første indregning til dagsværdi i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen. Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Ejendommenes dagsværdi revurderes årligt på baggrund af beregnede kapitalværdier for de forventede fremtidige pengestrømme.

Stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes under opskrivningshenslæggelse under egenkapitalen. Fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, medmindre der er tale om tilbageførsler af tidligere foretagne opskrivninger. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi. Domicilejendomme afskrives over en periode på 50 år.

Der har ikke medvirket eksterne eksperter i målingen af ejendomme. Ændringer i dagsværdi på investeringsejendomme indregnes i resultatopgørelsen.

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid, typisk 2½ - 6 år.

Afskrivningsgrundlaget for indretning af lejede lokaler fordeles lineært over den forventede resterende lejeperiode, dog maksimalt 20 år. Af- og nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen under 'Af- og nedskrivninger på materielle aktiver'.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende engagementer samt øvrige materielle aktiver udbudt til salg.

Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiverne er kun midlertidigt i Sparekassens besiddelse, og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil knyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under de poster, de vedrører.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem den regnskabs- og skattemæssige værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser. Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed.

Aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser

Aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster.

Skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet, i det omfang der er legal modregningsadgang, og posterne forventes afregnet netto eller samtidig.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter modtagne indtægter, der er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører senere regnskabsperioder. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre aktiver og passiver

Andre aktiver omfatter positiv dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter samt indtægter, som forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning herunder tilgodehavende renter og tilgodehavende udbytter.

Andre passiver omfatter negativ dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter samt passiver, der ikke henhører under andre passivposter.

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Udstedte obligationer indregnes til kostpris svarende til modtaget vederlag med fradrag af afholdte direkte henførbare omkostninger.

Øvrige finansielle forpligtelser

Gæld til kreditinstitutter mv., indlån og efterstillede kapitalindskud indregnes til amortiseret kostpris. For almindeligt indlån svarer det sædvanligvis til nominel værdi.

Hensatte forpligtelser

Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på Sparekassens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når Sparekassen som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på Sparekassens økonomiske ressourcer. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Sparekassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten 'Eventualforpligtelser m.v.' Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre Sparekassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten 'Hensættelser til tab på garantier' og udgiftsført i resultatopgørelsen under 'Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.'

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom.

2. FEMÅRSOVERSIGT OG NØGLETAL

HOVED- OG NØGLETAL MIDDELFART SPAREKASSE

Beløb i 1.000 kr.

	2015	2014	2013	2012	2011
Netto rente- og gebyrindtægter	421.520	371.991	332.387	305.444	319.199
Kursreguleringer	6.901	9.852	30.270	40.511	6.837
Udgifter til personale og administration	296.266	254.985	235.687	222.074	222.199
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	92.706	73.103	109.794	116.996	89.283
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	-3.882	29.715	21.643	17.146	-13.188
Årets resultat	4.557	67.315	27.502	9.618	-1.950
Udlån	4.295.267	4.338.716	3.964.074	3.765.456	3.683.476
Egenkapital	906.954	853.543	727.855	641.699	600.872
Aktiver i alt	7.366.066	6.642.607	5.438.100	6.066.748	5.890.878
Kapitalprocent	14,4	14,7	14,3	17,3	17,2
Kernekapitalprocent	13,9	14,2	13,8	14,0	12,8
Egenkapitalforrentning før skat	0,9	9,2	3,3	2,0	1,0
Egenkapitalforrentning efter skat	0,5	8,8	4,0	1,5	-0,3
Indtjening pr. omkostningskrone	1,0	1,2	1,1	1,0	1,0
Renterisiko	1,4	0,6	0,4	0,6	0,3
Valutaposition	6,0	7,4	7,3	2,7	75,2
Valutarisiko	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Udlån i forhold til indlån	75,1	87,5	95,3	88,7	86,3
Udlån i forhold til egenkapital	4,7	5,1	5,4	5,9	6,1
Årets udlånsvækst	-1,0	9,5	5,3	2,2	-0,3
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	192,8	140,7	139,6	176,4	232,4
Summen af store engagementer	10,3	35,7	35,2	74,4	12,3
Årets nedskrivningsprocent	1,5	1,3	2,1	2,4	1,8
Afkastningsgrad	0,1	1,0	0,5	0,2	0,0

2. FEMÅRSOVERSIGT OG NØGLETAL, FORTSAT

HOVED- OG NØGLETAL KONCERN

Beløb i 1.000 kr.

	2015	2014	2013	2012	2011
Netto rente- og gebyrindtægter	446.207	396.175	353.425	330.288	338.539
Kursreguleringer	6.818	9.876	30.290	40.528	6.521
Udgifter til personale og administration	309.784	267.355	247.942	250.849	251.801
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	94.889	74.435	111.342	118.566	91.857
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	25.881	14.567	4.296	2.316	-3.517
Årets resultat	4.557	67.315	27.502	9.618	-1.847
Udlån	4.353.337	4.143.045	3.794.262	3.579.726	3.481.585
Egenkapital	906.954	853.543	727.855	641.699	600.872
Aktiver i alt	7.439.646	6.731.772	5.545.691	6.197.295	6.010.945
Kapitalprocent	14,1	14,1	13,7	17,1	16,6
Kernekapitalprocent	13,6	13,5	13,2	13,9	12,6
Egenkapitalforrentning før skat	1,1	9,4	3,3	3,1	1,2
Egenkapitalforrentning efter skat	0,5	8,7	4,0	1,8	-0,3
Indtjening pr. omkostningskrone	1,0	1,2	1,1	1,1	1,0
Renterisiko	1,5	0,7	0,4	0,6	0,2
Valutaposition	6,0	7,6	7,4	2,7	74,0
Valutarisiko	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
Udlån i forhold til indlån	75,8	83,6	91,0	84,2	81,9
Udlån i forhold til egenkapital	4,8	4,9	5,2	5,5	5,7
Årets udlånsvækst	5,1	9,2	6,0	2,8	0,8
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	192,6	138,1	135,4	172,6	226,2
Summen af store engagementer	10,3	36,3	35,7	73,0	12,2
Årets nedskrivningsprocent	1,5	1,3	2,2	2,5	1,9
Afkastningsgrad	0,1	1,0	0,5	0,2	0,0

3. RENTEINDTÆGTER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	352	487	497	675
Udlån og andre tilgodehavender	253.210	253.260	268.650	268.561
Obligationer	32.967	26.625	32.971	26.634
Afledte finansielle instrumenter, rentekontrakter	-247	-1.887	-702	-2.367
Øvrige renteindtægter	0	744	296	1.358
I alt	286.282	279.229	301.712	294.861

4. RENTEUDGIFTER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	658	617	855	1.021
Indlån og anden gæld	18.514	29.575	18.623	29.743
Udstedte obligationer	2	52	2	58
Efterstillede kapitalindskud	4.000	4.029	4.000	4.029
Øvrige renteudgifter	32	90	33	99
I alt	23.206	34.363	23.513	34.950

5. GEBYRER OG PROVISIONSINDTÆGTER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Værdipapirhandel og depoter	40.519	33.902	40.519	33.902
Betalingsformidling	16.588	14.435	16.588	14.435
Lånesagsgebyr	32.889	25.768	32.889	25.768
Garantiprovision	59.743	44.379	59.743	44.379
Øvrige gebyrer og provisioner	13.205	10.578	23.396	20.181
I alt	162.944	129.062	173.135	138.665

6. KURSREGULERINGER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Andre udlån og tilgodehavender til dagsværdi	425	269	425	269
Obligationer	-21.723	-4.806	-21.735	-4.788
Aktier	27.658	20.420	27.658	20.420
Valuta	8.237	3.343	8.275	3.362
Afledte finansielle instrumenter, rente- og aktiekontrakter	-7.696	-9.374	-7.805	-9.387
I alt	6.901	9.852	6.818	9.876

7. UDGIFTER TIL PERSONALE OG ADMINISTRATION

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Lønninger og vederlag til bestyrelse, direktion og repræsentantskab				
Honorar til direktion	3.202	2.890	3.214	2.902
Honorar til bestyrelse	1.262	1.260	1.262	1.260
Honorar til repræsentantskab	0	0	0	0
I alt	4.464	4.150	4.476	4.162

Personaleudgifter

Lønninger	144.808	122.719	153.977	131.526
Pensioner	16.573	14.150	17.520	15.064
Udgifter til social sikring	18.626	14.470	18.751	14.604
I alt	180.007	151.339	190.248	161.194
Øvrige administrationsudgifter	111.795	99.496	115.060	101.999
I alt	296.266	254.985	309.784	267.355

Direktion	(1 person)	(1 person)	(1 person)	(1 person)
Kontraktligt vederlag, inkl. fri bil	2.830	2.556	2.842	2.568
Pension	372	334	372	334
I alt	3.202	2.890	3.214	2.902

Honorarer fra øvrige ledelseshverv	279	245	267	233
------------------------------------	-----	-----	-----	-----

Navn	Ansæt	Fødselsdag	Vederlag	Opsigelsesvilkår
Adm. direktør				24 mdr. opsigelse fra Sparekassen og 6 mdr. for den administrerende direktør
Martin Nørholm Balster	2012	03.08.1962	3.202	

Bestyrelse

Bestyrelsesformand	250	250	250	250
Formand for revisionsudvalg	170	170	170	170
Menige bestyrelsesmedlemmer (7 personer)	842	840	842	840
I alt*	1.262	1.260	1.262	1.260

* I 2015 indgår honorarer på t.kr. 40 til bestyrelsesmedlemmer, som er udtrådt af bestyrelsen pr. 25/2 2015.

Særlige risikotagere

	(10 personer)	(2 personer)	(10 personer)	(2 personer)
Lønninger og vederlag til øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil	8.993	2.791	8.993	2.791

7. UDGIFTER TIL PERSONALE OG ADMINISTRATION (FORTSAT)

	Bestyrelse	Direktion
Pensionsvilkår for bestyrelse og direktion		
Pensionsordning	Der er ingen forpligtelse til at udbetale pension	Bidragbaseret gennem pensionsforsikringsselskab, hvor indbetalingerne udgiftsføres løbende

Incitamentsprogrammer

Der er ikke fastsat incitamentsprogrammer for medlemmer af direktion, bestyrelse og særlige risikotagere. Dog er der i 2015 udbetalt engangsvederlag til særlige risikotagere. Beløbene er indeholdt i vederlaget til risikotagere.

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Lån mv. direktion og bestyrelse				
Størrelsen af lån, pant, kaution eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelser stiftet for nedennævnte ledelsesmedlemmer:				
Direktion	600	600	600	600
Bestyrelse	15.368	10.215	15.368	10.215

Engagementerne er bevilget på normale kundevilkår til en markedsrente fastsat i forhold til den enkeltes kapitalforhold. Der er ligeledes stillet sikkerhed på normale kundevilkår. Rente på lån m.v. til direktion og bestyrelsesmedlemmer herunder medarbejder-valgte bestyrelsesmedlemmer er ydet i intervallet 1,5 - 8,25 %.

	Sikkerhedsstillelser	Sikkerhedsstillelser	Sikkerhedsstillelser	Sikkerhedsstillelser
Direktion	0	0	0	0
Bestyrelse	2.900	2.900	2.900	2.900

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Gennemsnitligt antal ansatte	276	241	293	258

Revisionshonorar

Samlet honorar til de generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomheder, der udfører lovpligtig revision

Heraf honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet
Honorar for øvrige erklæringer med sikkerhed
Honorar for andre ydelser
Honorar for skatterådgivning

	2015	2014	2015	2014
	799	1.082	984	1.257
	502	530	662	685
	18	20	25	23
	272	532	289	549
	7	0	8	0

8. NEDSKRIVNINGER PÅ UDLÅN OG TILGODEHAVENDER M.V.

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Individuelle nedskrivninger primo året	260.123	290.483	267.167	297.178
Nedskrivninger i året	114.760	90.258	118.833	94.421
Tilbageførte nedskrivninger i året	-16.950	-20.018	-19.434	-22.261
Tabsbøgført tidligere nedskrevet	-60.065	-100.600	-61.001	-102.171
Individuelle nedskrivninger ultimo året	297.868	260.123	305.565	267.167
Gruppevisse nedskrivninger primo året	19.172	12.744	19.562	13.596
Nedskrivninger i året	3.763	6.428	4.185	6.463
Tilbageførte nedskrivninger i året	-4.161	0	-4.409	-497
Gruppevisse nedskrivninger ultimo året	18.774	19.172	19.338	19.562
Individuelle hensættelser på garantier primo året	4.342	5.597	4.342	5.597
Hensættelser i året	2.633	7.222	2.633	7.222
Tilbageførte hensættelser i året	-4.362	-8.477	-4.362	-8.477
Individuelle hensættelser på garantier ultimo året	2.613	4.342	2.613	4.342
Samlede nedskrivninger og hensættelser ultimo året	319.255	283.637	327.516	291.071
Nedskrivninger i året	118.523	96.686	123.018	100.884
Tabsbøgført ej tidligere nedskrevet	4.773	3.253	5.324	4.401
Tilbageførte nedskrivninger i året	-21.111	-20.018	-23.843	-22.758
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-3.279	-1.068	-3.410	-2.342
Beregnet rente af nedskrivninger	-4.471	-4.495	-4.471	-4.495
Resultatpåvirkning af nedskrivninger på udlån	94.435	74.358	96.618	75.690
Hensættelser i året	2.633	7.222	2.633	7.222
Tilbageførte hensættelser i året	-4.362	-8.477	-4.362	-8.477
Resultatpåvirkning af tab på garantier	-1.729	-1.255	-1.729	-1.255
Resultatpåvirkning af nedskrivninger og hensættelser i alt	92.706	73.103	94.889	74.435

9. SKAT

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Årets aktuelle skat	0	0	1.031	890
Årets ændring i udskudt skat, bogført i resultatopgørelsen	2.740	6.010	3.535	6.913
Ændring i udskudt skat pga. ændring i skatteprocent	-9	38	-46	31
Regulering af skat vedrørende tidligere år	227	-600	319	-186
Heraf kompenseret af koncernselskaber	0	347	-92	-70
Skat af årets resultat	2.958	5.795	4.747	7.578
Årets ændring i udskudt skat, bogført på egenkapitalen	-4.115	-2.013	-4.070	-2.008
Ændring i udskudt skat pga. ændring i skatteprocent	263	82	269	85
Skat af egenkapitalbevægelser	-3.852	-1.931	-3.801	-1.923
Skat af årets resultat forklares således:				
Beregnet 23,5 %/24,5 % skat af årets resultat før skat	1.766	17.912	2.186	18.349
<i>Skatteeffekt af:</i>				
Ikke fradragsberettigede omk. og ikke skattepligtige indt.	-2.935	-4.756	-2.921	-4.741
Resultat af kapitalandele	912	-7.280	-6.082	-3.569
Anlægsaktiver	2.998	134	11.384	-2.236
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	217	-215	180	-225
Beregnet skat i alt	2.958	5.795	4.747	7.578
Effektiv skatteprocent	39,4 %	7,9 %	51,0 %	10,1 %
Udskudt skat				
Udskudt skat 1. januar	-2.827	-6.344	-2.515	-4.546
Udskudt skat vedr. selskaber, som ikke længere konsolideres	0	0	0	-2.804
Ændring i udskudt skat pga. ændring i skatteprocent	254	120	223	116
Regulering til udskudt skat primo	227	-600	319	-186
Årets forskydning i midlertidige forskelle	-1.375	3.997	-536	4.905
Udskudt skat 31. december	-3.721	-2.827	-2.509	-2.515
<i>Specifikation af udskudt skat:</i>				
Anlægsaktiver	-2.770	-1.634	10.153	8.015
Forudbetalte omkostninger	4.401	3.824	9.530	7.079
Udlån og andre tilgodehavender	-2.657	-2.274	-2.122	-2.835
Fremført underskud	-2.695	-2.743	-20.070	-14.774
I alt	-3.721	-2.827	-2.509	-2.515

10. TILGODEHAVENDER HOS KREDITINSTITUTTER OG CENTRALBANKER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	114.580	46.300	126.878	51.865
I alt	114.580	46.300	126.878	51.865
Anfordring	85.265	0	97.563	5.565
Til og med 3 måneder	24.005	10.429	24.005	10.429
Over 3 måneder og til og med 1 år	5.310	1.073	5.310	1.073
Over 1 år og til og med 5 år	0	26.626	0	26.626
Over 5 år	0	8.172	0	8.172
I alt	114.580	46.300	126.878	51.865

11. UDLÅN OG ANDRE TILGODEHAVENDER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	3.595	3.977	3.595	3.977
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	4.291.672	4.334.739	4.349.742	4.139.068
	4.295.267	4.338.716	4.353.337	4.143.045
Anfordring	1.808.165	2.069.392	1.808.164	2.075.054
Til og med 3 måneder	118.031	20.892	128.376	28.349
Over 3 måneder og til og med 1 år	120.871	163.209	141.933	163.209
Over 1 år og til og med 5 år	702.853	649.753	727.844	703.378
Over 5 år	1.545.347	1.435.470	1.547.020	1.173.055
I alt	4.295.267	4.338.716	4.353.337	4.143.045

Udlån, garantier og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris, fordelt på sektorer og brancher

Offentlig myndighed	0 %	0 %	0 %	0 %
Erhverv:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2 %	2 %	5 %	3 %
Industri og råstofudvikling	3 %	3 %	4 %	4 %
Energiforsyning	0 %	0 %	0 %	0 %
Bygge og anlæg	4 %	3 %	4 %	7 %
Handel	7 %	7 %	8 %	8 %
Transport, hoteller og restauranter	2 %	2 %	3 %	3 %
Information og kommunikation	0 %	1 %	1 %	1 %
Finansiering og forsikring	12 %	12 %	4 %	6 %
Fast ejendom	10 %	14 %	6 %	10 %
Øvrige erhverv	6 %	6 %	8 %	8 %
Erhverv i alt	46 %	50 %	43 %	50 %
Private	54 %	50 %	57 %	50 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

For posten udlån kan oplyses følgende omkring hvor stor en andel, der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse på. Posten omfatter alene udlån, der ikke er fuldt nedskrevet.

Individuelt vurderede udlån

Værdiansættelse før nedskrivning	540.335	521.034	555.870	530.072
Nedskrivning	-297.868	-260.123	-305.565	-267.167
I alt indregnet i balancen	242.467	260.911	250.305	262.905
Gruppevis vurderede udlån				
Værdiansættelse før nedskrivning	3.066.179	3.363.184	3.593.615	3.856.706
Nedskrivning	-18.774	-19.172	-19.338	-19.562
I alt indregnet i balancen	3.047.405	3.344.012	3.574.277	3.837.144

12. KAPITALANDELE I ASSOCIEREDE OG TILKNYTTED E VIRKSOMHEDER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Associerede virksomheder				
Kostpris primo	58.433	50.000	62.433	54.000
Tilgang i årets løb	5.000	8.433	5.000	8.433
Afgang i årets løb	-27.500	0	-27.500	0
Kostpris ultimo	35.933	58.433	39.933	62.433
Op- og nedskrivninger primo	21.699	4.637	28.334	3.892
Årets resultat	-1.726	7.187	881	14.567
Tilbageførte op- og nedskrivninger	-2.552	0	-2.552	0
Andre kapitalbevægelser	-5.000	9.874	-5.000	9.875
Op- og nedskrivninger ultimo	12.421	21.698	21.663	28.334
Regnskabsmæssig værdi ultimo	48.354	80.131	61.596	90.767
Tilknyttede virksomheder				
Kostpris primo	85.836	91.786	0	0
Tilgang i årets løb	270.000	0	0	0
Afgang i årets løb	0	-5.950	0	0
Kostpris ultimo	355.836	85.836	0	0
Op- og nedskrivninger primo	-36.661	-36.011	0	0
Årets resultat	-27.156	22.528	0	0
Andre kapitalbevægelser	-10.306	-12.422	0	0
Tilbageførte op- og nedskrivninger	0	-10.756	0	0
Ned- og afskrivninger ultimo	-74.123	-36.661	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	281.713	49.175	0	0

13. AKTIVER TILKNYTTET PULJEORDNINGER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Placeret kontant	14.614	3.445	14.614	3.445
Obligationer	139.215	36.920	139.215	36.920
Aktier	44.658	11.130	44.658	11.130
Investeringsforeningsandele	104.213	35.411	104.213	35.411
Andre aktiver	2.727	806	2.727	806
I alt	305.427	87.712	305.427	87.712

14. IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Samlet kostpris primo	2.214	2.214	3.414	3.201
Tilgang	0	0	61	213
Samlet kostpris ultimo	2.214	2.214	3.475	3.414
Ned- og afskrivninger primo	2.074	1.982	2.899	2.807
Årets ned- og afskrivninger	77	92	262	92
Ned- og afskrivninger ultimo	2.151	2.074	3.161	2.899
Regnskabsmæssig værdi i alt	63	140	314	515

15. GRUNDE OG BYGNINGER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Investerings ejendomme				
Dagsværdi primo	41.575	41.326	92.068	113.190
Overført fra domicilejendomme	0	0	0	4.665
Overført fra midlertidige overtagne aktiver	7.355	249	7.355	249
Årets tilgang	0	0	170	30
Årets afgang	-5.520	0	-17.802	-23.550
Årets værdiregulering til dagsværdi	-11.206	0	-6.395	-2.516
Dagsværdi i alt	32.204	41.575	75.396	92.068

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Domicilejendomme				
Værdi primo	1.879	1.928	220.881	198.213
Overført til investerings ejendomme	0	0	0	-4.665
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	0	0	3.301	25.649
Afskrivninger	-50	-49	-49	-3.042
Værdiændringer indregnet i anden totalindkomst	0	0	-665	-1.485
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	0	0	-44.705	6.211
Omvurderet værdi i alt	1.829	1.879	178.763	220.881

16. ØVRIGE MATERIELLE AKTIVER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Samlet kostpris primo	68.596	62.203	82.327	74.088
Tilgang	8.281	6.906	10.283	9.018
Afgang	-36	-513	-385	-779
Samlet kostpris ultimo	76.841	68.596	92.225	82.327
Ned- og afskrivninger primo	42.345	37.969	49.980	44.906
Årets afskrivninger	5.740	4.829	6.715	5.794
Tilbageførte ned- og afskrivninger	-30	-453	-370	-720
Ned- og afskrivninger ultimo	48.055	42.345	56.325	49.980
Regnskabsmæssig værdi i alt	28.786	26.251	35.900	32.347
Heraf udgør finansielt leasede aktiver	1.213	0	1.213	0

17. GÆLD TIL KREDITINSTITUTTER OG CENTRALBANKER

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Gæld til centralbanker	0	150.000	0	150.000
Gæld til kreditinstitutter	47.630	111.730	52.425	137.113
I alt	47.630	261.730	52.425	287.113
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid				
Anfordring	47.630	103.730	47.630	103.730
Til og med 3 måneder	0	158.000	4.795	183.383
I alt	47.630	261.730	52.425	287.113

18. INDLÅN OG ANDEN GÆLD

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Anfordring	4.684.499	3.492.663	4.674.854	3.490.053
Med opsigelsesvarsel	176.973	538.019	219.010	567.982
Tidsindskud	303.032	406.425	303.032	406.425
Særlige indlånsformer	671.605	754.905	671.605	754.905
I alt	5.836.109	5.192.012	5.868.501	5.219.365
Indlån og anden gæld fordelt på restløbetid				
Anfordring	4.684.499	3.492.663	4.674.854	3.490.053
Til og med 3 måneder	92.360	567.857	93.546	568.399
Over 3 måneder og til og med 1 år	68.599	109.512	71.920	112.659
Over 1 år og til og med 5 år	483.587	435.235	515.036	456.998
Over 5 år	507.064	586.745	513.145	591.256
I alt	5.836.109	5.192.012	5.868.501	5.219.365

19. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Fordelt på restløbetid				
Til og med 3 måneder	0	1.425	0	1.425
I alt	0	1.425	0	1.425

20. EFTERSTILLEDE KAPITALINDSKUD

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Samlede efterstillede kapitalindskud	49.635	49.510	49.635	49.510
Medregnes til kapitalgrundlag som ansvarlig kapital *)	50.000	50.000	50.000	50.000
Renter pct. p.a.	7,75	7,75	7,75	7,75

*) Der er ikke krav om fratrækning af amortiserede låneomkostninger i opgørelsen af kapitalgrundlaget.

Nom. 50 mio. kr. ansvarlig lånekapital med løbetid til 17. december 2023.

Sparekassen kan førtidsindfri lånet fra den 17. december 2018.

Lånet forrentes med 7,75% indtil 17. december 2018, hvorefter lånet bliver variabelt forrentet.

21. EVENTUALFORPLIGTELSE

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Finansgarantier	654.029	433.742	657.195	438.147
Tabsgarantier for realkreditlån	733.662	541.968	733.662	541.968
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	24.132	11.384	24.132	11.384
Øvrige garantier	273.957	192.610	245.795	177.467
Garantier m.v i alt	1.685.780	1.179.704	1.660.784	1.168.966

Et 100 % ejet datterselskab har indgået flere lejemål med uopsigelighed i op til 10 år. Lejeforpligtelsen i uopsigelsesperioden udgør 17,4 mio. kr. Herudover har Sparekassen tilsvarende lejeforpligtelser for 11,2 mio. kr.

Middelfart Sparekasse har med en af sine tidligere medarbejdere indgået aftale om erstatning i forbindelse med et eventuelt yderligere tab af arbejdsevne. Eventualforpligtelsen udgør pr. 31. december 2015 i alt 0,6 mio. kr.

Middelfart Sparekasse har indgået aftale med Skandinavisk Data Center A/S om it-løsninger. Hvis Sparekassen udtræder af aftalen, skal der betales en udtrædelsesgodtgørelse svarende til løbende år plus 4 års betalinger.

Eventualforpligtelsen er pr. 31. december 2015 opgjort til 120 mio. kr.

Middelfart Sparekasse er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Sparekassen hæfter derfor ifølge skattelovgivningens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter mv. for de sambeskattede enheder og fra og med 1. juli 2012 for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede enheder.

Middelfart Sparekasse er kommanditist i et investeringsselskab, som i 2015 har solgt et selskab og i forbindelse hermed udstedt sælgergarantier. Den totale tilbagebetalingspligt, såfremt sælgergarantierne bliver anvendt, kan opgøres til 0,6 mio. kr.

Middelfart Sparekasse har indgået leasingaftaler med en samlet resterende leasingforpligtelse pr. 31. december 2015 på i alt 1,4 mio. kr. med udløb senest ultimo 2016.

22. REGNSKABSMÆSSIG SIKRING

Beløb i 1.000 kr.

Sparekassen

Aktiver

Obligationer

Udlån

Afledte finansielle instrumenter

Valutaswap obligationer

Valutaswap udlån

Netto

2015	2015	2014	2014
Nominel værdi	Dagsværdi	Nominel værdi	Dagsværdi
0	0	223.308	232.955
49.506	49.506	62.625	62.625
0	0	-223.308	-6.854
-49.507	-52	-62.630	-4
-1	49.454	-5	288.722

Koncernen

Aktiver

Obligationer

Udlån

Afledte finansielle instrumenter

Valutaswap obligationer

Valutaswap udlån

Netto

2015	2015	2014	2014
Nominel værdi	Dagsværdi	Nominel værdi	Dagsværdi
0	0	223.308	232.955
103.529	103.529	111.733	111.733
0	0	-223.308	-6.854
-86.465	-429	-109.295	-572
17.064	103.100	2.438	337.262

23. AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Beløb i 1.000 kr.

Afledte finansielle instrumenter anvendes primært til afdækning af Sparekassens risici. Valuta- og rentekontrakter anvendes til afdækning af Sparekassens valuta- og renterisici. Køb og salg af finansielle instrumenter med kunderne sker kun på afdækket basis. Afdækningerne kan ikke matches 100 %, hvorfor Sparekassen har en egenrisiko, der dog er særdeles beskedne.

Sparekassen

Uafviklede spotforretninger

Renteforretninger, køb

Renteforretninger, salg

Aktieforretninger, køb

Aktieforretninger, salg

I alt

Terminsforretninger

Renteforretninger, køb

Renteforretninger, salg

I alt

Swaps

Swaps, salg

I alt

Løbetidsfordeling efter restløbetid

Op til 3 måneder:

Renteforretninger, køb (termin)

Renteforretninger, salg (termin)

Swaps, salg

I alt

Over 1 år og til og med 5 år:

Swaps, salg

I alt

Over 5 år:

Swaps, salg

I alt

	2015	2015	2014	2014
	Nominel værdi	Dagsværdi	Nominel værdi	Dagsværdi
Uafviklede spotforretninger				
Renteforretninger, køb	4.760	-1	4.173	10
Renteforretninger, salg	9.385	15	7.916	-21
Aktieforretninger, køb	93	277	227	291
Aktieforretninger, salg	95	-275	222	-293
I alt		16		-13
Terminsforretninger				
Renteforretninger, køb	23.109	-10	20.841	130
Renteforretninger, salg	20.163	50	15.269	-87
I alt		40		43
Swaps				
Swaps, salg	49.505	-52	285.933	-6.858
I alt		-52		-6.858
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Op til 3 måneder:				
Renteforretninger, køb (termin)	23.109	-10	20.841	130
Renteforretninger, salg (termin)	20.163	50	15.269	-87
Swaps, salg	49.507	-52	62.630	-4
I alt		-12		39
Over 1 år og til og med 5 år:				
Swaps, salg	0	0	0	0
I alt		0		0
Over 5 år:				
Swaps, salg	0	0	223.308	-6.854
I alt		0		-6.854

23. AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER, FORTSAT

Beløb i 1.000 kr.

Koncernen

Uafviklede spotforretninger

Renteforretninger, køb	4.760	-1	4.173	10
Renteforretninger, salg	9.385	15	7.916	-21
Aktieforretninger, køb	93	277	227	291
Aktieforretninger, salg	95	-275	222	-293

I alt

16

-13

Terminsforretninger

Renteforretninger, køb	23.109	-10	20.841	130
Renteforretninger, salg	20.163	50	15.269	-87

I alt

40

43

Swaps

Swaps, salg	86.465	-429	332.603	-7.427
-------------	--------	------	---------	--------

I alt

-429

-7.427

Løbetidsfordeling efter restløbetid

Op til 3 måneder:

Renteforretninger, køb (termin)	23.109	-10	20.841	130
Renteforretninger, salg (termin)	20.163	50	15.269	-87
Swaps, salg	49.507	-52	62.630	-4

I alt

-12

39

Over 1 år og til og med 5 år:

Swaps, salg	36.958	-377	45.915	-550
-------------	--------	------	--------	------

I alt

-377

-550

Over 5 år:

Swaps, salg	0	0	224.158	-6.873
-------------	---	---	---------	--------

I alt

0

-6.873

24. KONCERNOVERSIGT

Beløb i 1.000 kr.

Navn og hjemsted	Aktivitet	Ejerandel i %	Egenkapital ultimo 2015	Resultat 2015
Tilknyttede virksomheder, der konsolideres:				
Et godt HJEM A/S, Middelfart kommune	Ejendoms- mægler- virksomhed	100 %	4.375	-68
Trekantens Ejendomsselskab A/S, Middelfart kommune	Ejendoms- selskab	100 %	261.940	-36.470
Leasing Fyn Middelfart A/S, Middelfart kommune	Leasing- selskab	100 %	15.398	8.717
Fælles kontrollerede virksomheder der konsolideres:				
Leasing Fyn Bank A/S, bankaktieselskab, Faaborg Kommune	Leasing- og factoring- virksomhed	33,33 %	109.732	8.224
Associerede virksomheder, der ikke konsolideres:				
Kulturøen A/S, Middelfart Kommune	Ejendoms- selskab	50 %	24.938	-539
Kulturøens ByCenter A/S*, Middelfart Kommune	Ejendoms- selskab	50 %	4.905	-88
Industri Invest Syd***, Sønderborg Kommune	Investerings- selskab	20,7 %	28.172	-461
Sparekassekollegiet A/S**, Faaborg Kommune	Ejendoms- selskab	33,33 %	39.704	7.798
NEM Forsikring A/S***, Skanderborg Kommune	Forsikrings- virksomhed	25 %	123.310	13.830

* Indirekte ejet via Kulturøen A/S (ejerandel 100 %)

** Indirekte ejet via Trekantens Ejendomsselskab A/S (ejerandel 33,33 %)

*** Tal for egenkapital og resultat er fra 2014.

Transaktioner og aftaler med dattervirksomheder og associerede virksomheder er foretaget på markedsmæssige vilkår.

Transaktionerne omfatter:

- Husleje, tkr. 14.945
- Indtægter forbundet med ind- og udlån samt garantier, tkr. 14.953
- Udgifter forbundet med ind- og udlån samt garantier, tkr. 564
- Administrationsfee, tkr. 1.191.

25. KAPITALKRAV

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
Samlet risikoeksponering	6.054.457	5.694.308	6.167.548	5.862.152
Solvenskrav, 8 % af samlet risikoeksponering	484.357	455.545	493.404	468.972
Garantkapital	487.872	424.835	487.872	424.835
Overført overskud	397.390	409.767	375.727	381.433
Nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	0	21.663	28.334
Opskrivningshenlæggelser	907	1.860	907	1.860
Renter garantkapital	20.786	17.510	20.786	17.510
Egentlig kernekapital før fradrag	906.955	853.972	906.955	853.972
Fradrag i egentlig kernekapital	66.041	47.728	67.533	60.279
Egentlig kernekapital efter fradrag (CET1)	840.914	806.244	839.422	793.693
Supplerende kapital	50.000	50.000	50.000	50.000
Fradrag i supplerende kapital	19.239	17.315	19.282	17.788
Kapitalgrundlag	871.675	838.929	870.140	825.905
Kernekapitalprocent	13,9	14,2	13,6	13,5
Kapitalprocent	14,4	14,7	14,1	14,1

26. RISIKOSTYRING

Middelfart Sparekasse er eksponeret mod forskellige risici og anvender risikostyring som en del af de strategiske beslutninger og den daglige drift.

Bestyrelsen i Middelfart Sparekasse fastsætter koncernens risikopolitik og definerer rammerne for de risikoområder, som Sparekassen beskæftiger sig med. Den administrerende direktør fastsætter dernæst rammerne for de enkelte afdelingers og medarbejderes beføjelser ved gennemførelsen af de daglige forretninger. Dette sker via forretningsgange og instrukser.

Der er etableret funktionsadskillelse mellem de afdelinger, der indgår forretninger med kunderne og dermed påfører koncernen risici, og de afdelinger, der overvåger disse risici. Herudover udvikles Sparekassens risikofunktion og risikostyring løbende, så Middelfart Sparekasse også i fremtiden er rustet til de udfordringer, den finansielle sektor stilles overfor.

Målet med de af bestyrelsen fastsatte politikker er, at Sparekassen med en stærk styring af de påtagne risici opnår en indtjening og egenkapital, der sikrer den daglige drift som selvstændigt pengeinstitut.

Middelfart Sparekasse offentliggør udover Årsrapport 2015 en omfattende risikoredegørelse¹³, hvori de forskellige risici og risikopolitikker beskrives mere indgående.

Typer af risici

Den finansielle risikostyring i Sparekassen omfatter kreditrisiko, markedsrisiko, operationel risiko, likviditetsrisiko og kapitalrisiko. For en beskrivelse af ovennævnte risici henvises til de følgende afsnit.

Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af debtors eller modparters misligholdelse af betalingsforpligtelser indgået med Sparekassen.

Kreditrisikoen styres efter Sparekassens kreditpolitik, som er fastlagt af bestyrelsen. Politikken fastsætter principper for størrelsen, typen og omfanget af de kreditrisici, Sparekassen ønsker at påtage sig samt principper for håndtering og styring af kreditrisici.

For at sikre god risikomæssig diversificering har Sparekassen en række interne målsætninger om eksponeringer mod enkelte kunder og brancher. Sparekassen ønsker ikke nye engagementer, som er større end 10 % af Sparekassens kapitalgrundlag. Samtidig må ingen brancher udgøre mere end 15 % af de samlede udlån og garantier. Politikken tilpasses løbende udviklingen på forretningsområderne, så det sikres, at Sparekassen ikke påtager sig uønskede risici.

Styringen af kreditrisici foretages såvel på porteføljeniveau som på enkelt-kundeniveau i forbindelse med bevilling og løbende med sær-

Note 13: <http://midsp.dk/om-midsp/sparekassen/publikationer/rapporteringer/aarsregnskab-2015/>

lig fokus på de engagementer, der vurderes at være risikofyldte. Som grundlag for enhver kreditvurdering indsamles økonomi- og regnskabsoplysninger, budgetter, rådighedsbeløb, tilbudte sikkerheder, tidligere kreditbevillinger mv.

Den daglige kreditstyring foretages af kunderådgiverne i samarbejde med afdelingsdirektørerne, mens den overordnede kreditstyring foretages af kreditafdelingen. Den overordnede kreditstyring omfatter blandt andet overvågning af, at kreditpolitik og bevillingsbeføjelser overholdes samt identifikation af og opfølgning på svage og nødlidende engagementer. Alle etablerede engagementer på mere end 12,5 mio. kr. skal som udgangspunkt bevilges af bestyrelsen.

Branchefordeling

Fordelingen af Sparekassens udlån og garantier på brancher fremgår af tabel 1 nedenfor.

Ledelsen vurderer, at der er en tilfredsstillende spredning i porteføljen.

Sparekassen er størst eksponeret mod branchen 'Finansiering og forsikring' som udgør 11,2 % af Sparekassens samlede udlån og garantier ultimo 2015 (2014: 11,1 %). Heraf udgør Sparekassens 100 % ejede datterselskab, Leasing Fyn Middel-fart A/S, isoleret set 7,9 % (2014: 7,9 %).

Den mest risikofyldte branche 'Fast ejendom' udgør 10,8 % af Sparekassens samlede udlån og garantier ultimo 2015 (2014: 16,3 %, hvoraf Sparekassens 100 % ejede datterselskab Trekantens Ejendomsselskab A/S isoleret set udgør 4,6 %). I Finanstilsynets Tilsynsdiamant er grænsen for ejendomsengagementer på 25 %. Sparekassen overholder således også denne grænse.

Udlånsvæksten og udviklingen i fordelingen mellem 'Private' og 'Erhverv i alt' fra 2014 til 2015 er påvirket af, at der er sket indfrielse af Sparekassens udlån til datterselskabet Trekantens Ejendomsselskab A/S i 2015.

Tabel 1. Branchefordeling udlån og garantier

Beløb i 1.000 kr.	%	Udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser		%	Udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser	
		2015	Nedskrivninger og hensættelser		2014	Nedskrivninger og hensættelser
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2,0	126.347	1.131	1,5	89.437	1.584
Industri og råstofindvinding	2,6	164.367	7.570	2,7	154.553	9.191
Energiforsyning	0,0	1.675	0	0,0	966	0
Bygge og anlæg	3,5	220.536	8.450	3,2	187.348	9.098
Handel	6,5	411.138	16.590	6,8	392.880	12.413
Transport, hoteller og restauranter	2,0	125.659	1.912	2,3	136.166	2.237
Information og kommunikation	0,5	28.796	4.202	0,7	38.109	3.932
Finansiering og forsikring	11,2	706.704	2.930	11,1	645.189	1.312
Fast ejendom	10,8	680.301	99.889	16,3	943.412	106.391
Øvrige erhverv	6,0	377.347	18.161	5,6	327.466	18.735
I alt erhverv	45,1	2.842.870	160.835	50,2	2.915.526	164.893
Private	54,9	3.457.431	158.420	49,8	2.886.370	118.744
I alt	100,0	6.300.301	319.255	100,0	5.801.896	283.637

Modtagne sikkerheder

Sparekassen søger at reducere risikoen på eksponeringer ved at få sikkerheder i pant i debitorernes aktiver.

Sikkerhedsværdierne opgøres som aktivets dagsværdi fratrullet forventede omkostninger ved overtagelse og realisation, og herudover fratrækkes et haircut på min. 10 % afhængig af aktivtype. Der er ved opgørelsen af sikkerhedsværdierne set bort fra overskydende sikkerheder. De modtagne sikkerheder overvåges af kreditafdelingen, der løbende vurderer og forholder sig kritisk til sikkerhedens værdi. Øges risikoen på en debitor, intensiveres overvågningen af de stillede sikkerheder.

Tabel 2 og 3 nedenfor viser de modtagne sikkerheders sikkerhedsværdi fordelt på henholdsvis sikkerhedstyper og brancher.

Sparekassens sikkerheder består i høj grad af pant i fast ejendom (64 %). Branchefordelingen viser, at de største sikkerhedsværdier ligger i de brancher, hvor Sparekassens eksponeringer jf. tabel 1 er størst. Når dette ikke gælder for branchen 'Finansiering og forsikring' skyldes det den store andel, som Sparekassens 100 % ejede datterselskab, Leasing Fyn Middelfart A/S, udgør af denne branche, jf. ovenfor.

Tabel 2. Sikkerhedsværdi pr. sikkerhedstype

Beløb i 1.000 kr.

Sikkerhedstype	2015 tkr.	2015 %
Pant i fast ejendom	1.363.837	64
Virksomhedspant skadesløsbrev	365.267	17
Pant i køretøj	131.617	6
Øvrige aktiver	273.224	13
I alt	2.133.946	100

Tabel 3. Sikkerhedsværdi pr. branche

Beløb i 1.000 kr.

Branche	2015 tkr.	2015 %
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	91.184	4
Industri og råstofindvinding	120.349	6
Energiforsyning	332	0
Bygge og anlæg	134.475	6
Handel	279.611	13
Transport, hoteller og restauranter	101.531	5
Information og kommunikation	7.201	0
Finansiering og forsikring	57.112	3
Fast ejendom	318.190	15
Øvrige erhverv	152.364	7
I alt erhverv	1.262.349	59
Private	871.597	41
I alt	2.133.946	100

Nedskrivninger

Nedskrivninger på individuelt vurderede udlån foretages som tidligere anført, når der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse (OIV), som resulterer i en reduktion i den forventede betalingsstrøm.

OIV anses for at være indtruffet, når f.eks. en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter
- Sparekassen yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Herudover overvåges alle eksponeringer større end 2 % af kapitalgrundlaget individuelt.

Individuelt vurderede eksponeringer, hvorpå der ikke er nedskrevet, samt øvrige udlån inddeles i grupper med ensartede karakteristika, hvorpå der foretages en porteføljemæssig nedskrivning. Sparekassen anvender en model til gruppevis nedskrivninger, som er udviklet af Lokale Pengeinstitutter og tilpasset Sparekassens individuelle forhold.

Årets driftspåvirkning fra nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantidebitorer er i 2015 for Sparekassen 92.706 t.kr. (2014: 73.103 t.kr.), hvilket svarer til en nedskrivningsprocent på 1,5 % (2014: 1,3 %) af de samlede udlån og garantier. Målet for ultimo 2018 er, jf. Strategi 2018, at nedskrivningsprocenten skal bringes under 0,75 %.

Kundevurderinger

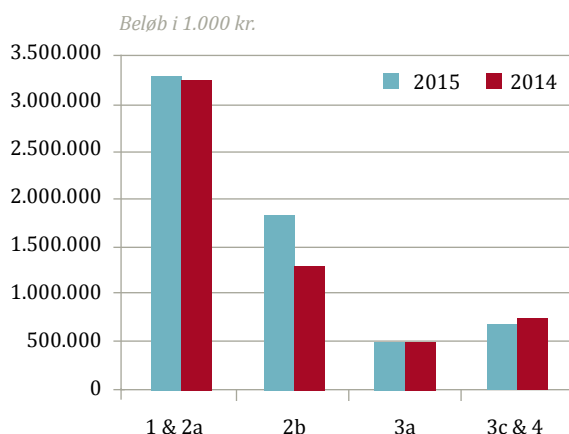
Alle kunder i Sparekassen vurderes periodisk individuelt og tildeles en kundevurdering fra 1 til 4 ud fra følgende kriterier:

- **Kundevurdering 1** gives til kunder med utvivlsom god bonitet. Ved disse kunder er det usandsynligt, at Sparekassen vil få tab på udlån
- **Kundevurdering 2a** gives til kunder med normal bonitet. Det vil sige, at der er lav sandsynlighed for, at kunderne ikke kan klare deres forpligtelser
- **Kundevurdering 2b** gives til kunder, som ikke opfylder kriterierne for 2a, men som på den anden side ikke har væsentlige svaghedstegn
- **Kundevurdering 3a** gives til kunder med væsentlige svaghedstegn, uden at der dog er objektiv indikation for værdiforringelse (OIV)
- **Kundevurdering 3c** gives til kunder med OIV, hvor nedskrivningsberegningen viser, at der ikke skal nedskrives
- **Kundevurdering 4** gives til kunder med OIV, og hvor Sparekassen har nedskrevet.

I figur 1 nedenfor ses udlån og garantier (før nedskrivninger og hensættelser) fordelt på kundevurderinger. Den overordnede fordeling mellem kundekategorierne er tilfredsstillende. Andelen af kunder med væsentlige svaghedstegn og OIV er faldet fra 21 % ultimo 2014 til 19 % ultimo 2015.

Der har herudover været en positiv udvikling i udlån og garantier ydet til kunder med god bonitet, mens udlån og garantier til kunder med svaghedstegn og OIV er faldet. Væksten i udlån og garantier kan således henføres til kunder med god bonitet.

Figur 1. Udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser fordelt på kundevurderinger

Markedsrisiko

Markedsrisikoområdet dækker risici, som hidrører fra disponeringer inden for værdipapirbeholdning, valuta samt afledte finansielle instrumenter. Middelfart Sparekasses grundlæggende politik er aldrig at påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på Sparekassens handlefrihed.

Sparekassen har for risikotyperne rente-, valuta- og aktierisiko fastsat konkrete rammer, som løbende tilpasses det aktuelle markeds- og risikobillede. Disponeringen heraf sker ud fra et mål om at have lav risiko i egenbeholdningen og inden for denne ramme at optimere afkastet i forhold til risikoen. Bestyrelsen fastsætter de interne retningslinjer og bemyndigelser for de

daglige dispositioner på markedsrisikoområdet.

Sparekassen overvåger markedsrisiko løbende, og direktionen modtager ugentligt rapportering om udvalgte områder, ligesom bestyrelsen ved hvert bestyrelsesmøde modtager rapportering om udviklingen i markedsrisici.

Renterisiko

Renterisikoen måles som det forventede kurstab på rentepositioner, der vil følge af en umiddelbar ændring i alle rentesatser på 1 procentpoint enten i op- eller nedadgående retning. Renterisikoen fremkommer i forbindelse med fastforrentede udlån, obligationer, indlån og funding. Finansielle derivater anvendes i begrænset omfang til afdækning af renterisici.

Hverken den samlede renterisiko eller handelsbeholdningens renterisiko må ved en ændring i den effektive rente på 1 procentpoint overstige 3 % af kapitalgrundlaget. Det fremsatte mål for renterisikoen har ikke været overskredet i løbet af 2015.

Renterisikoen udgør 1,4 % af kapitalgrundlaget pr. 31. december 2015 (2014: 0,6 %).

Aktierisiko

Beholdningen af børsnoterede aktier må ikke overstige 7 % af kapitalgrundlaget, mens unoterede aktier ikke må overstige 25 % af kapitalgrundlaget.

Sparekassens beholdning af aktier fordeler sig som angivet i tabel 4 nedenfor.

Tabel 4. Aktiebeholdningens fordeling

Beløb i 1.000 kr.

	2015	2014
Børsnoterede	33.711	35.391
Unoterede	181.332	163.156
Aktier i alt	215.043	198.547

Valutarisiko

Valutarisikoen (valutaindikator 1) opgøres som største sum af henholdsvis positioner i valutaer, hvor Sparekassen har et nettotilgodehavende,

og valutaer, hvor Sparekassen har en netto gæld. Valutaindikator 1 må ikke overstige 10 % af kernekapitalen efter primære fradrag.

Herudover må valutaindikator 2 ikke overstige 0,12 % af kernekapitalen inkl. hybrid kernekapital efter fradrag. Valutaindikator 2 er et udtryk for, at såfremt Sparekassen ikke ændrer valutapositionerne i de følgende 10 døgn, så er der 1 % sandsynlighed for, at Sparekassen får et tab større end indikatorens værdi.

Ingen af ovennævnte grænser er overskredet i 2015. Finansielle derivater anvendes i et vist omfang til afdækning af valutarisici. Valutaindikatorerne er specificeret i tabel 5 og 6 nedenfor.

Tabel 5. Oversigt valutaindikatorer

Beløb i 1.000 kr.

	2015	2014
Valutaindikator 1	50.376	59.553
Valutaindikator 2	497	228

Tabel 6. Valutaindikator 1 fordelt på valutaer

Beløb i 1.000 kr.

Valuta	2015	2014
TRY	24.947	21.097
GBP	814	592
EUR	618	10.304
CHF	312	1.147
NOK	288	2.765
SEK	0	2.239
Øvrige	34	62
Kollektive investeringsforeningsbeviser	23.363	21.348
I alt	50.376	59.554

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at det ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige finansiering til dækning af likviditetsbehovet. Målet med likviditetsstyringen er, at der er sikret et tilstrækkeligt og stabilt likviditetsberedskab.

Pr. 1. oktober 2015 blev der indført et lovkrav om en minimums Liquidity Coverage Ratio

(LCR) på 60 %. Bestyrelsen har fastsat et minimumskrav på 75 %. Sparekassens LCR udgør 207,6 % ved udgangen af 2015 og overholder således både lovens og bestyrelsens krav med en tilfredsstillende margin. De likvide aktiver fordeler sig som vist i tabel 7 nedenfor.

Tabel 7. Likvide aktiver fordelt på kvalitetsklasser

Beløb i 1.000 kr.

Level 1	Indestående i Nationalbanken mv.	320.152
	Realkreditobligationer af ekstrem høj kvalitet	485.568
Level 2		805.720
	Realkreditobligationer af høj kvalitet	110.392
	I alt	916.112

Sparekassens likviditetsberedskab opgøres herudover efter kravene i lov om finansiell virksomhed § 152. Bestyrelsen har fastsat et krav om likviditetsoverdækning på min. 75 %. Likviditetsoverdækningen opgjort i henhold til lov om finansiell virksomhed § 152 udgør 192,8 % pr. 31. december 2015 (2014: 140,7 %).

Sparekassens indlånsoverskud ved udgangen af 2015 udgør 1.544 mio. kr. (2014: 857 mio. kr.). Likviditetsbehovet planlægges både på kort og langt sigt, så likviditetsberedskabet til enhver tid er sikret. Sparekassens likviditet fremskaffes primært hos Sparekassens kunder gennem indlånsprodukter. Yderligere behov for likviditet dækkes via lån hos andre pengeinstitutter eller i Danmarks Nationalbank. Pengemarkedet anvendes til daglige udsving i likviditeten.

Overskudslikviditet placeres i likvide aktiver af høj kvalitet, så de til enhver tid gældende krav til LCR og § 152 overdækning kan overholdes.

Operationelle risici

Sparekassen definerer operationel risiko som risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og handlinger, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Sparekassen har udarbejdet politikker, skriftlige forretningsgange og procedurer, der minimerer de risici, som kan påvirke Sparekassen. I Sparekassen sker der løbende registrering og rapportering af tab og begivenheder, som vurderes at kunne medføre operationelle risici. Med baggrund i ovennævnte foretages en vurdering af, om forretningsgange mv. kan justeres og forbedres med henblik på minimering af fremtidige operationelle risici.

De operationelle risici indgår endvidere i fastsættelsen af Sparekassens kapitalprocent efter den såkaldte basisindikatormetode, hvor der med baggrund i de seneste tre regnskabsårs nettoindtægter kvantificeres et beløb, der tillægges de risikovægtede aktiver til dækning af Sparekassens operationelle risici.

Kapitalrisici

Foruden ovennævnte risici har Middelfart Sparekasse også risici forbundet med den fremtidige kapitalfremskaffelse og dermed den fremtidige kapitaldækning.

Sparekassens kapital består af Sparekassens garantkapital, overførte resultater samt efterstillet kapitalindskud. Tilsammen udgør denne kapital Sparekassens kapitalgrundlag, der til enhver tid skal dække den andel af de risikovægtede poster, som Sparekassens individuelle solvensbehov og lovgivningen foreskriver.

Sparekassens fremtidige eksistensgrundlag baserer sig på Sparekassens evne til at overholde det individuelle kapitalkrav, hvorfor risikostyring på kapitalområdet er særdeles relevant.

Risikostyringen foregår via fremskrivning og simulering af udlån, indlån, risikovægtede poster, kapitaltilbagebetalingsstrategier, resultat samt solvensbehov. Samtidig indgår fremtidige lovkrav på kapitalområdet, så Sparekassen til enhver tid overholder disse. Således sikres det, at Sparekassen under nuværende og fremtidig strategi overholder bestyrelsens og forretningsmodellens krav til kapitaloverdækning samtidig med, at fremtidige omkostninger til kapital holdes på et minimum. Kapitaloverdækningen opgøres som det individuelle solvensbehov tillagt 4 % fratrukket 50 % af den til enhver tid gældende konjunkturbuffer¹⁴.

Pr. 31. december 2015 er Sparekassens kapitalprocent på 14,4, mens det individuelle solvensbehov, opgjort efter 8+-modellen, udgør 8,9 %¹⁵, hvilket betyder, at Sparekassens kapitaloverdækning ved årsafslutningen 2015 er på 5,5 procentpoint.

Sparekassen har pr. 31. december 2015 udarbejdet en kapitalplan for perioden 2016-2020, hvor kapitalen består af ren kernekapital og et ansvarligt lån på 50 mio. kr. Det betyder, at Sparekassen allerede på nuværende tidspunkt er klar til fuld indfasning af CRD-IV-regelsættet i 2019.

Note 14: Konjunkturbufferen, som fastsat i CRD-IV-direktivet.

Note 15: Opgørelsen af det individuelle solvensbehov er ikke omfattet af revisionen af årsregnskabet.

A man with short brown hair and a beard is smiling at the camera. He is wearing a dark blue blazer over a white button-down shirt and a brown leather belt with a silver buckle. He is standing in an office environment. In the background, there is a blurred sign that reads "KUNDESERVICE" and "SPAREKASSE" in white text on a dark background. There is also a blurred computer monitor and some office furniture.

Hver dag gør vi os umage for at finde den gyldne
middelvej mellem gamle dyder og det nye nor-
male. Mennesker og penge. Kunder og Spare-
kasse. Dig og mig. Kend os på vores handlinger.
Vi bliver først bedst til kunder, når du siger det.

Middelfart Privat
Havnegade 21
5500 Middelfart
Telefon 64 22 22 22

Middelfart Erhverv
Havnegade 21
5500 Middelfart
Telefon 64 22 22 22

Strib afdeling
Sofiendalvej 4, Strib
5500 Middelfart
Telefon 64 40 17 50

Fredericia afdeling
Prinsessegade 95
7000 Fredericia
Telefon 75 93 08 00

Kolding afdeling
Buen 7
6000 Kolding
Telefon 75 53 89 00

Vejle afdeling
Vestre Engvej 1A
7100 Vejle
Telefon 75 83 66 66

Uldum afdeling
Søndergade 17
7171 Uldum
Telefon 75 67 92 11

Ødsted afdeling
Ribevej 50 A, Ødsted
7100 Vejle
Telefon 75 86 45 43

Hedensted afdeling
Østerbrogade 11A
8722 Hedensted
Telefon 76 74 11 50

Vinding afdeling
Vindinggård Center 23
7100 Vejle
Telefon 76 42 07 30

Odense Privat
Dalumvej 54B
5250 Odense SV
Telefon 88 20 84 60

Odense Erhverv
Dalumvej 54B, 1. sal
5250 Odense SV
Telefon 88 20 85 20

Horsens afdeling
Strandkærvej 20B
8700 Horsens
Telefon 88 20 84 80

Esbjerg afdeling
Skolegade 45
6700 Esbjerg
Telefon 88 20 85 50

Aarhus afdeling
Rosensgade 18-20
8000 Aarhus C
Telefon 88 20 85 00

Hørning afdeling
Nørre Allé 17
8362 Hørning
Telefon 88 20 85 35

Svendborg afdeling
Tinghusgade 22
5700 Svendborg
Telefon 88 20 85 80

Investering Roskilde
Algade 18
4000 Roskilde
Telefon 88 20 85 85

midspar.dk